

HET KOLONIAAL WEEKBLAD

ORGAAN DER VEREENIGING

Opgericht door Kolonel
G. E. V. L. van Zuylen,
21 Maart 1900.

OOST EN WEST

„Het Koloniaal belang
is een algemeen
Nederlandsch belang”.

KANTOREN:

HOOFDBESTUUR HEULSTRAAT 17, DEN HAAG.
INLICHTINGENDIENST TELEFOON 4519.

ADMINISTRATIE VAN HET „KOLONIAAL WEEKBLAD”
HEULSTRAAT 17, DEN HAAG, TEL. 4519.

MEDEDEELINGEN of INGEZONDEN STUKKEN
moeten worden geadresseerd „aan de Redactie-Commissie”, en gezonden
aan de Presidente: HEERENGRACHT 7, DEN HAAG.

Voor Administratie en Verandering van Woonplaats wende men zich tot
den Administrateur: HEULSTRAAT 17, Tel. 4519.
Voor Advertentiën tot de DRUKKERIJ TEN HAGEN, NOBELSTRAAT 20,
Telefoon intercomm. 2793, beiden DEN HAAG.

N.V. NEDERLANDSCHE IJZERHANDEL Afd. ENTHOVEN
IJzerhandel, Gereedschappen, Complete Keuken- en Badkamer-inrichtingen, enz.
VLAMINGSTRAAT 18 - DEN HAAG - TELEFOON 791

Speciale Export-afdeeling voor Uitrustingen naar Oost- en West-Indie

Hofleverancier van
H.M. de Koningin.

Hofleverancier van
H.M. de Koningin.

INHOUD: Kerstgedachten en „Oost en West”. — Uit de Eur. Pers in Ned.-Indië. — Bond van Surinamers in Nederland. — Suriname. — Curaçao. — Wat de Inlander zegt. — Wat de Chinees vertelt. — Het tegenwoordige China. — Van Vreemde Koloniën en Verre Landen. — Oost- en West-Ind. Lit.-Overzicht. — Mededeelingen. — Begunstigers, nieuwe leden, contributieverhogingen en „op peil gebrachte contributies”.

Kerstgedachten en „Oost en West”.

Kerstmis! Vrede op aarde!?

Sedert 11 November 1918 ziet en barnt het nog steeds in den Europeeschen heksenbrouwketel en 't einde is nog niet te voorzien. Stroomen wee werden en worden over het menschedom uitgestort en 't is of verblindende, een verwarring van schijn met werkelijkheid, zich alom van 's menschen geest heeft meester gemaakt. Geconfereneerd wordt er veel, doch hoe meer men praat, hoe verder men dikwerf van het doel is af geraakt, en 't komt thans op handelen, snel handelen aan.

Zoo ook in onze vereeniging „Oost en West”, de vereeniging met een zoo schoon doel!

Wij schetsten in vorige „Heads” „Wat „Oost en West” beoogt en is” en „wat het doet”. Op den ouden stam ontsproten vele twijgen, doch willen deze twijgen zich verder tot takken kunnen ontwikkelen, dan moet de stam, het Hoofdbestuur, ze kunnen voeden en moet hiervoor zelve krachtig gevoed worden. En nu rijst de vraag, voeren de wortels, de Afdeelingen en leden, den stam daartoe voldoende sappen toe?

Wij gevoelen groote sympathie voor de vereeniging, voor haar ethisch doel en de praktische uitvoering daarvan, diep zijn wij doordrongen van de innige overtuiging der gebiedende noodzakelijkheid, dat, in tijden als deze vooral, eene vereeniging als „Oost en West” niet alleen dringend noodig is, en daarom reeds moet blijven bestaan, maar ook dat zij zich verder moet ontwikkelen en uitbreiden. De band tusschen moederland en ko-

loniën, die schijnt aangevreten te zijn en te rafelen, moet blijken ongeschonden te zijn niet alleen, doch sterker te worden.

Doordrongen van die overtuiging trachten wij persoonlijk deze ook bij anderen ingang te doen vinden, met het gevolg, dat hierdoor in minder dan 3 maanden 90 nieuwe leden toetraden, elf hunne contributie verhoogden, 40 deze op peil brachten, zoodoende ons bestaan m o g e l i j k makende. En waar ons dit gelukte, waarom zou dit anderen dan niet gelukken!?

En „Oost en West” moet blijven voortbestaan om tegemoet te komen aan, weg te nemen allerlei bezwaren, groot en klein, die men vindt op den weg naar en van uit de koloniën, waarop men stuit gaande naar Indië, komende naar Nederland. En door deze zorgen weg te nemen, verlicht men het bestaan, schenkt men rust en doet vrede dalen in het gemoed.

Helpt en blijft dus helpen onze vereeniging „Oost en West” om dien vrede te kunnen blijven brengen. Laat Kerstmis dan ook voor ons eene opwekking zijn tot uitbreiding van het aantal onzer leden en begunstigers, tot verhooging, dan wel het op peil brengen onzer contributies; dan kunnen we elkander meer dan ooit toewenschen:

A merry Christmas!

A. J. GOOSZEN,

red. Secretaris van het Hoofdbestuur.

Uit de Eur. Pers in Ned.-Indië.

Vriendschapsbanden in Indië.

In Medan overleed kort geleden een Europeaan, die zijn rust niet begreep, toen hij na jaren arbeidens in de tropen in Holland terug was en terugging naar Insulinde, niet jong meer, om opnieuw aan het werk te gaan, zijn gezin in Holland achter latend.

De Medansche corr. van het „Soer. Hbl.” schrijft naar aanleiding hiervan: „Wanneer ginds in het moederland een man sterft, van wien men niet meer weet dan hier van dezen gestorvene bekend was, dan ziet men ter begrafenis een zwarten lijkwagen met misschien een volgwagen, waarin de naaste buurman zit. Hier volgden een rij auto's, hier dekten bloemen en kransen de baar. In die auto's zaten een tachtig-

Monarch
Schrijf-
machine

HOOFDAGENTEN
HEYENBROCK HASELAGER & C.
AMSTERDAM - ROTTERDAM
DEN HAAG

Techn. Installatiebureau „ZWART” ’s-Gravenhage

Hoofdkantoor: VAN BOETZELAERLAAN No. 310
TELEFOON SCH. 1499

Filiaal: REINKENSTRAAT No. 22 b/d L. v. Meerderevoort.

Verwarming - ELECTRICITEIT - Sanitair

Toonzaal van Electr. Verlichtings- en Verwarmingsapparaten

Dameskleeding
naar Maat en Confectie
steeds nieuwe Modellen

Bontmantels
grote sortering

Den Haag Spuistraat 8

Modes
uitgebreide collectie Hoeden
laatste modellen uit Parijs

Rijkleeding
naar Maat

CORN. VAN DER SLUIJS
BINNENHUISARCHITECTUUR, MEUBELS, STOFFEN, ENZ.
ALLEEN NOORDEINDE 162A. TEL. 4782. DEN HAAG.

's-Gravenh. Muziekschool
„DE TOONKUNST“
 Prins Mauritsplein 21 Tel. S. 477
 Spreekuren dagelijks van 10—1 en 2—6 uur.
 Directeur: JAMES ZWART.

Behave volledig onderricht aan Dilettanten en Eerstbeginnenden, ook gelegenheid tot Vakstudie.

DAGELIJKS KUNNEN AANMELDINGEN GESCHIEDEN.

Klavier, Orgel, Solozang, Viool, Alt, Cello, Compositie, Dirigeerkunst: 1 uur per week f 80.—; 2 uren per week f 150.— per jaar. Samenspel f 40.—; Harmonie en Contrapunt f 50.—; Muziekgeschiedenis f 25.—; Voordrachtskunst en Declamatie f 50.—; Meth. Spreken f 50.—; Fransch, Duitsch en Italiaansch f 50.— p. j. Orkestklasse 1 maal p. w. 2 uren, voor leerlingen der school f 10.—; leerlingen buiten de school f 15.— p. j. Het onderricht wordt uitsluitend door eerste, gediplomeerde krachten onderwezen; de leerlingen worden individueel behandeld; het geheel staat onder voortdurend toezicht van den Directeur, die alle verantwoordelijkheid voor de te geven lessen draagt, waardoor steeds de beste resultaten worden bereikt.

VRAAGT PROSPECTUS!!!

troffen konden worden, hebben de rumoerige elementen onder de bevolking tot het besef gebracht, dat het bestuur voldoende middelen heeft, om ieder verzet te breidelen. Ook voor de goed-gezinde bevolking is dit van gunstigen invloed gebleken. Ofschoon het zaak blijft de noodige voorzichtigheid te betrachten, wordt toch voor ernstige rustverstoringen niet meer gevreesd.

De Indisch dagverdeling.

Op de laatstgehouden Algemeene Vergadering van den Vrouwenraad van Ned.-Indië is de gebruikelijke dagverdeling ter sprake gekomen en aan ernstige kritiek onderworpen, vermeldt een circulaire van het Bestuur, opgenomen in de „Loc.“ „De terzake kundige besprekingen hebben er toe geleid,“ lezen wij verder, „dat de Vrouwenraad, d.w.z. de 12 grootere en kleinere aangesloten vereenigingen, de dringende wenschelijkheid gevoelt, om te trachten den dag anders in te richten. In hoofdzaak wil hij den vooravond vrij maken voor het huiselijk leven, den omgang der ouders met hun kleinere en hun oudere kinderen. Alle visites, vergaderingen, lezingen, voorstellingen, kunstavonden, enz. zijn daartoe over te brengen naar den na-avond, die dan echter vroeger behoort te beginnen dan tegenwoordig. Zooals de toestand nu is, wordt het avondeten bijna zonder perken verlaat, wat in de eerste plaats een ongerief is voor bedienden en dienovereenkomstig het bediendenvraagstuk helpt moeilijker maken en verder het heele huiselijk leven drukt, terwijl ten slotte de na-avond-uitgangen met name concerten, lezingen, toneelvoorstellingen en vergaderingen abnormaal laat moeten beginnen en zodoende op een diep nachtelijk uur eindigen. Dat kan niet anders dan de echte belangstelling, de volle kunstwaardigheid van het publiek, dat den zwaren Indischen werkdag achter den rug heeft, aanmerkelijk schaden.“ Ten slotte wordt het verzoek gedaan om de recepties, vergaderingen, lezingen, concerten, voorstellingen, enz. op een vervroegd na-avonduur te doen plaats hebben (half negen) en van 7 uur over te brengen naar den na-avond (8½ uur). Daarmede zou het publiek in de gelegenheid zijn gesteld het avondeten te vervroegen en den nu korteren vooravond geheel te reserveeren voor huiselijk verkeer en de bedienden op tijd naar huis te doen gaan. Het geestelijke peil van de na-avondsamenkomsten zal er door verhoogd worden. Uit de desbetreffende besprekingen bleek, dat een zeer groot deel van het publiek van harte aan een dergelijke reorganisatie mee zal werken.

Een tijdelijk hotel te Weltevreden.

Twee maanden geleden vermeldde het „Kol. Wbl.“; overgenomen uit de „Loc.“, den onhoudbaren toestand, dat verlofgangers bij terugkomst in Priok geland, geen behoorlijk onderdak konden vinden. In de „Loc.“ lezen wij thans, dat het bestuur der Staatsspoor- en Tramwegen, in opdracht van de Regeering, op het Koningsplein een tijdelijk hotel wenschte te plaatsen, met een 24-tal paviljoens, elk bevattende tenminste 4 kamers met omloopende galerij, met een afzonderlijk hoofdgebouw, ruime eetzaal en de noodige bijgebouwen, een en ander zoo-veel mogelijk van hout, vermoedelijk met wandopvullingen van gepleisterd bilik en afdekking met pannen. Indien de tijdelijke inrichting voldoet, dan is het de bedoeling haar in gebruik te houden totdat, hetzij door den voorgenomen hotelbouw nabij het station Weltevreden, hetzij op andere wijze definitieve voorziening in voldoende logeergelegenheid zal zijn getroffen.

De duurte in onze koloniën.

In de „Indische Voortstuw“ schrijft v. L. over de duurte in Europa en Indië en constateert, dat hier de prijsopdriving hooger is dan in Europa. De heer G. W. bestrijdt dit in het „N. v. d. D.“ als volgt: Iemand die uit het, terecht zoogenoemde, „geplaagde“ Europa in Indië arriveert, weet niet in welk een „goeden boel“ hij hier komt. Alles is hier véél goedkooper dan in Europa; het levensonderhoud, de kleeren, het schoeisel, alles! En vooral wanneer men de prijzen hier in Indië vergelijkt met die, welke in Holland worden gevraagd, is het ver-

schil ten gunste van Indië onmetelijk groot. Schrijver dezes (G. W.) sprak slechts enkele weken geleden te Amsterdam een oud-Deliaan, die via Californië en New-York de reis naar Europa had gedaan. „Ik wou, dat ik met je mee kon gaan naar den Oost“, was diens verzuchting. „Het is hier in Holland zoowat het duurste land van de wereld! Daarbij vergeleken, is Amerika spot-goedkoop!“ De kwestie is, dat de menschen hier in Indië verwerd zijn gedurende den oorlog. De export van Japan, van Amerika en van Australië naar Europa was in die dagen zeer moeilijk en die landen konden derhalve ruimschoots hun waren naar Indië zenden, reden waarom de prijzen van vele artikelen hier bijna normaal bleven. Thans kan Europa echter op groote schaal optreden als koper. Wat is nu natuurlijker dan dat de prijzen hier te lande omhoog gaan? Zij zijn echter, herhalen wij, nog bij lange na niet aangeland op het niveau van Europa, in het bijzonder van Holland.

Bond van Surinamers in Nederland.

Secretariaat: De Genestetstraat 6, Amsterdam.

In een druk bezochte vergadering van bovengenoemden Bond, gehouden op Zaterdagavond 13 December 1919, in het Paleis voor Volksvlijt te Amsterdam, werd met algemeene stemmen de volgende motie aangenomen:

De Bond van Surinamers in Nederland, in vergadering bijeen te Amsterdam, in het Paleis voor Volksvlijt, op 13 December 1919, spreekt zijne verantwoordiging uit over de uitlating van „eenige leden“ der Tweede Kamer in het Voorloopig Verslag op de begroting van Suriname, betreffende den verkoop van deze kolonie.

Geeft als zijne meening te kennen, dat dergelijke uitlatingen, in het bijzonder van Kamerleden, niet bevorderlijk zijn voor een hechten band tusschen Moederland en Kolonie;

besluit: door middel van de Pers of anderszins deze motie ter kennis te brengen van den Minister van Koloniën, van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en van het Koloniaal Bestuur van Suriname, en gaat over tot de orde van den dag.

Suriname.

Met de aanhaling van de woorden van den Minister van Koloniën in de Memorie van Antwoord op het Verloopig Verslag betreffende de Surinaamsche begroting voor 1920 willen wij afscheid nemen van het onderwerp „Verkoop van de West“:

„De ondergeteekende wenschte, evenmin als zijn ambtsvoorgangers, zijne medewerking te verlenen tot een zoogenaamden verkoop van de koloniën Suriname en Curaçao. In het algemeen is hij van meening, dat voorstellingen omtrent „verkoop“ van eene kolonie met hare bevolking aan eene vreemde mogendheid in de orde van den tijd niet meer passen. Ook mag het betwijfeld worden of eene verandering van vlag met de wenschen van een enigszins belangrijk deel der inwoners zou strooken. Hoezeer overigens de moeilijkheden om Suriname tot bloei te brengen zeer groot zijn en vermoedelijk grooter dan die tot bevordering der welvaart van Curaçao, de ondergeteekende betwijfelt of onder een ander bestuur een welslagen van dat streven beter verzekerd zou zijn.“

Waarom de Minister spreekt van een „zoogenaamden“ verkoop is ons niet duidelijk. De heeren „enkele leden“ bedoelden toch een heel gewonen verkoop tegen een flinken prijs.

Een deel van de Nederlandsche pers heeft in deze aangelegenheid een misselijk figuur geslagen en het is bedroevend dat „enkele leden“ van de Tweede Kamer zich tot tolk van de schacheraars gemaakt hebben.

Amerika weet nu dat onze West-Indische koloniën niet te koop zijn en weet ook dat Engeland evenmin

THE PH. VAN OMMEREN CORPORATION OF NEW-YORK

New York, San Francisco (Cal.),
 42 Broadway. 64 Pinestreet.

belast zich met:

Expeditie :: Assurantie
 Opslag van goederen, enz. enz.

Eigen Opslagplaatsen te OAKLAND (San Francisco)

Nadere inlichtingen worden gaarne
 verstrekt door

PHS. VAN OMMEREN, Rotterdam.

Chirurgische Instrumentenfabriek 1/2 LOTH & STÖPLER

Directeur: H. STÖPLER

TRANS 1-UTRECHT

UITRUSTINGEN

voor H. H. DOCTOREN

Complete Installaties
 voor Hospitalen

Fabrikante: Nord Compressor

110

Naamlooze Vennootschap

Luxe-Auto Verhuuronderneming

voorheen P. J. JANSEN.

Eenig adres: Koninginnegracht 1°.

(over Hoofd-Ingang Dierentuin)

te 's-Gravenhage.

Mon lette op de Tel.-Nos. H 851 en H 852

Auto's voor Trouwgelegenheden
 en Maand-Auto's

Dag en Nacht geopend

NAAMLooZE VENNOOTSCHAP

1/2 DE ERVEN H. VAN DIJK

Hofleveranciers van wijlen Z.M. den Koning

Nieuwe Gracht 6 - Tel. 3416

UTRECHT

Leveranciers van Burger, Militaire-
 en Marine Kleding

Indische Uitrustingen

Reiziger door het geheele land te onthieden.

C. P. A. NICOLAI

DUNKLERSTRAAT 33 - TELEF. H. 7057

hoek Valeriusstraat

177

Specialiteit in Heeren-Modeartikelen

Ruime keuze.

Nieuwste Modellen.

Firma H. RAHR, Utrecht

ACHTER ST. PIETER 4 - TELEFOON 443

OPGERICHT 1835.

201

Piano- en Muziekhandel.

Zuid-Hollandsche Brood en Beschuitfabriek

WALDORPSTRAAT 16—22

's-GRAVENHAGE

TELEF. 1163

Beveelt zich bij Uwe

Leden aan.

Behalve GOED BROOD

wordt U een dividend

van **5 0/0** gewaarborgd.

KON. ERK. PITMANSCHOOL

Staatsblad 37.

DEN HAAG, Regentessepl. 26 - Mauritsweg 30, ROTTERDAM

Stenografie, Machineschrijven, Talen, Correspondentie,
Boekhouden, Staatsinrichting.

KANTOOR- en HANDELSOPLEIDING.

Directeur-Gen. T. v. D. VEEN.

**INDISCHE
UITRUSTINGEN**
VOORDEELIGST
ADRES:

**AU BON
MARCHÉ**
A. DE VRIES & ZONEN
AMSTERDAM
ROTTERDAM
DEN HAAG
UTRECHT
BAARN

N.V. Autogarage „CITO”

Schenkweg 7 - 's-GRAVENHAGE, - Tel. H. 6290

Luxe Verhuur-Auto's

van plan is zijn West-Indische koloniën van de hand te doen.

Hier volgen eenige berichten uit „De West” van 24 en 31 October en van 4 November:

„Naar wij verneemen heeft de regeering het voornemen om een mijnbouwkundig bureau op te richten in Suriname. Wellicht zal dit vereenigd worden met een bureau voor Curaçao, onder den naam Mijnbouwkundig bureau voor West-Indië.

Wij vreezen, dat deze combinatie in de praktijk evenmin zal bevallen als de combinatie van één landbouwdepartement voor beide koloniën. Overigens juichen wij het voornemen van de regeering toe.”

„De heeren W. Arntz en Th. Waller zijn in commissie benoemd door de Surinaamsche Landbouw Vereeniging, om in Demerara na te gaan in hoeverre ingevoerde landbouwmachines aldaar in de praktijk beantwoorden.

De heeren vertrekken 3 November. Zij zullen ook aandacht wijden aan het arbeidersvraagstuk.”

„Het zal 21 Juni 1920 vijf en zeventig jaar geleden zijn, dat de eerste Hollandsche boerenkolonisatie plaats vond.

De oorspronkelijke kolonisten zijn vrijwel gestorven, doch hunne afstammelingen zullen het jubileum herdenken door een te houden tentoonstelling van landbouw en veeteelt.”

„Per Rotti is hier aangekomen de heer Hessing, lid van het immigratiekantoor Soesman. De heer Hessing voert onderhandelingen met het Gouvernement in betrekking tot den voorgenomen grooteren aanvoer van Javanen. Hij zal de volgende week per s.s. Prins Frederik Hendrik via New-York naar Europa vertrekken.”

„Men weet dat het arbeidersvraagstuk te Demerara nog nijpender is dan bij ons, daar wij — na de opheffing der Britsch-Indische immigratie — nog de Javaansche immigratie overhielden.

Eenige maanden geleden vertrok een kolonisatie-commissie uit Demerara naar Londen, om het arbeidersvraagstuk te bespreken met het Opperbestuur.

De commissie heeft in Engeland een goede ontvangst gehad, is zelfs gevierd op banketten ter harer eere, enz. Voor zoover wij echter kunnen nagaan, heeft de regeering tot dusverre geen bepaalde stappen genomen. Een deel van de commissie is weder vertrokken naar Demerara. Drie leden zullen doorreizen naar Britsch-Indië om propaganda te maken voor vrije emigratie.

Kapitalisten in Engeland zijn bereid ondernemingen te beginnen in Demerara, als het arbeidersvraagstuk wordt opgelost.

De Gouverneur, Sir Wilfred Collet, die de commissie in Engeland inleidde bij de regeering, is dezer dagen van zijn verlog teruggekeerd in Demerara.”

„Naar wij vernemen, is de ingenieur E. A. Douglas door de regeering aangezocht om de leiding op zich te nemen van een op te richten mijnbouwkundig bureau in Suriname.

De heer Douglas heeft het aanbod van de hand gewezen. Hij geeft de voorkeur aan den dienst in Indië, zelfs voor minder traktement dan voor Suriname was aangeboden.”

„De adjunct-commissies F. Nyon, die in October met een zending van het Gouvernement naar Godo aan de Boven Suriname vertrok, keerde met malaria terug. Behandeld in het Militaire Hospitaal, compliceerde de ziekte met typhus en bezweek de patiënt.

Inrichting voor Complete Meubilering
N.V. „L. P. SMULDERS' MEUBELFABRIEK”
Tolbrugstraat 11 - BREDA - Tel. Interc. 235.

Behangerij, Stoffeerderij
..... Matrassen

L. E. NIEUWENHUIZEN

LEIDEN - HOLLAND

126

Blikgroenten: Rood etiket (beste kwaliteit)
Groen „ (tusschensoort)

HUISHOUDGROENTEN merk „Sleutels”

SPECIALITEIT IN GEZOUTEN GROENTEN

Slechts 34 jaar mocht deze verdienstelijke ambtenaar worden, die door zijn beschaafde omgangsvormen algemeen bemind was, en wiens kunde en ijver — Mr. Eekhout getuigde het aan zijn graf — door superieuren op hoogen prijs werd gesteld.

De groote belangstelling en de ontelbare kransen bij de teraardebestelling getuigden welsprekend van de deelneming die dit tragisch sterfgeval heeft gewekt.”

„Artesische boringen. De artesische boringen in Demerara blijven een succes. Nu weder lezen wij in de Argosy, dat zes maanden geleden een welgeboord is op Nabaclis aan de East Coast, die sedert onafgebroken een gestadigen stroom zuiver, helder water levert.

De ingénieur Buch heeft het denkbeeld geopperd om het drinkwatervraagstuk voor Georgetown op te lossen door vier artesische wellen te slaan, van 32 duim middellijn, waarvan hij de opbrengst schat op acht millioen gallons water per dag.”

In de N. R. Ct. van 17 December, Avondblad E, vinden wij het volgende bericht: „De directeur van het Geneeskundig Laboratorium te Weltevreden, de heer P. C. Flu, is aangezocht voor het professoraat in de tropische geneeskunde te Leiden. Hij beoogt zeer vermoedelijk voor het aanzoek.”

De heer Flu is Surinamer van geboorte en heeft zijn eerste opleiding tot geneesheer genoten aan de Geneeskundige School te Paramaribo.

Curaçao.

H. P. de Vries. †

De vorige week, 14 December, is op 46-jarigen leeftijd te Amsterdam overleden de heer Hendrik Pieter de Vries, die eenige jaren op Curaçao als directeur der Curaçaosche Handelmaatschappij belast was met de leiding van het agentschap van den Koninklijken West-Indischen Maildienst. In dien tijd heeft de heer De Vries op meer dan eene wijze de belangen der kolonie behartigd. Wij vermelden slechts zijn lidmaatschap van den Kolonialen Raad en zijn voorzitterschap van de groep „Nederlandsche Antillen” van het Algemeen Nederlandsch Verbond. Van den Raad was de heer De Vries een der meest verdienstelijke leden, naar wien gaarne geluisterd werd, omdat zijne stem gezag had en zijne maatschappelijke betrekking hem geen geringe invloed gaf. Zijn aftreden in 1913, kort voor zijn vertrek uit de kolonie, was een groot verlies. Juist tien jaar geleden sprak de overledene in eene vergadering van het A. N. I. zijne uitgevoerde en daardoor in breedte kring bekend geworden rede over de toekomst van Curaçao in verband met de opening van het Panamakanaal uit, waarin die toekomst geschetst werd in de eerste plaats als kolenhaven.

Wel-niet-wel-niet enz.

Welke richting men uit wil met de subsidieering van het bijzonder onderwijs wordt maar niet duidelijk. Uit de bij de begrooting 1919 met de Staten-Generaal gewisselde stukken hebben wij met anderen begrepen, dat de Regeering streefde naar „gelijkstelling”. Intusschen deelde de gouverneur onlangs aan den Kolonialen Raad mede, dat deze gelijkstelling „geenszins in de bedoeling” lag (zie „Koloniaal Weekblad” van 23 October l.l.). En nu lezen wij weer in de Memorie van Antwoord op de begrooting 1920 Tweede Kamer volgens het nitrefsel in de bladen:

„Wat het vraagstuk van gelijkstelling van het openbaar en het bijzonder onderwijs aangaat, deelt de Minister mede, dat naar hij vertrouwt, een voorstel om tegemoet te komen aan bezwaren, welke ten aanzien van deze gelijkstelling aan de betrokken bepaling van het regeeringsreglement zouden kunnen worden ontleend, eerlang de Kamer zal bereiken.”

WISBRUN & LIFFMANN.

Veenestraat 35-37 - Tel. 2503. - Den Haag.

DAMES MODEARTIKELEN.
ZIJDEN STOFFEN, FLUWELLEN, KANTSTOFFEN.
ALLE SOORTEN GARNEERINGEN, ENZ.

BALARTIKELEN.

Adverteeren doet verkoopen.

Zeebaboe's en Jongens beschikbaar.

Te bevragen in „PERSINGGAHAN”

Advies-Bureau en Tehuis voor Nederl.-Ind. Bedienden
v. Boetzelaerlaan 2 - Tel. Sch. 248

Vereenvoudigde spelling.

Het Algemeen Nederlandsch Verbond, groep „Nederlandsche Antillen” schijnt zich voor de vereenvoudigde spelling verklaard te hebben. Ten minste de „Cur. Crt.” deelt mee, dat de ledenvergadering zich vereenigde met het bestuursvoorstel „om stappen te doen, om de vereenvoudigde spelling in de Kolonie ingevoerd te krijgen”. De „Amigoe” is daaroer maar weinig gesticht en niet ten onrechte meenen wij. Vooreerst hier zij geen ander verband tusschen doel en streven van het A. N. V. en de vereenvoudigde spelling dan dat de voorzitter der groep inspecteur van het onderwijs is en waarschijnlijk als specialist voorstander van „het Kolle-wijnsch”, zooals de „Amigoe” het noemt.

Voor de propaganda voor de Nederlandsche taal verwachten wij op deze wijze weinig goeds. Eene van de groote moeilijkheden van het Papiemensch is, dat het geen schrijftaal is, en door invoering van „de” vereenvoudigde spelling brengt men dezelfde verwarring in het Nederlandsch, nu nog geen officieele keuze gedaan is. Niemand zal willen beweren, dat het op den weg der kolonie ligt, hier het voorbeeld te geven, nu de Minister van Onderwijs na het rapport der laatste staatscommissie verklaard heeft nog geen keus gedaan te hebben, al voelde Z. Exc. aanvankelijk veel voor het systeem van prof. Muller, in diens nota bij het rapport ontwikkeld.

WAT DE INLANDER ZEGT.

Over de arrestatie van een valschen pangéran. In de kampong Sleman had men bericht gekregen, dat de Javaan Djojoprawira, als agent van Hero Tjokro, volgelingen zocht, djimats verkocht enz. De Regent van Sleman, een bijzonder geschikt politie-ambtenaar, vernam dat Djojoprawira het bericht rondstrooide, dat binnenkort alle vreemdelingen van Java zouden verdwijnen en dat zelfs de Sultan van Djoejakarta weldra geen gezag meer zou uitoefenen. Het begin van den nieuwen toestand zou worden aangekondigd door het uiteenscheuren van den Merapi (berg) en op zijn langst zou het gezag der Nederlanders nog maar 6 maanden duren.

Alle inlanders moesten kleur bekennen, opdat hen geen smaad zou treffen, terwijl zij het best deden zich als volgeling van Hero Tjokro aan te melden.

Zij zouden dan een flesch, inhoudende betooverd water, krijgen, doch moesten f 2.50 betalen.

En als Hero Tjokro Sultan geworden zou zijn, dan zouden stellig geluk en voorspoed en de aanstelling tot hooge ambten met groote traktementen volgen.

Van zich zelf vertelde Djojoprawira al, dat hij reeds tot Regent van Kalasan was benoemd en in het bezit was van de statiepapjong.

Het kampongbestuur had hem een Inlandschen schrijver uit het district Ngidjon als drager van het waardigheidsteeken gezonden en toen deze hem vroeg of hij ook kans had hooger op te komen, antwoordde Djojoprawira, dat hij zelf maar Hero Tjokro moest zien te spreken te krijgen.

Daarna werd Djojoprawira gearresteerd en beschuldigd van overtreding van art. 154 van het Wetboek van Strafrecht.

Kort Verslag van het verhandelde op de Vergadering van de Sarekat Islam Vereeniging te Soekaboemi op 12 October 1919. Voorzitter was de heer Sarjono, terwijl de heeren Abdoel Moeis en Alimin, president van de Sarekat Islam te Garoet, ook aanwezig waren.

Het publiek dat tegenwoordig was bestond uit 2000 tot 3000 personen, waaronder verscheidene Europeanen, bestuursambtenaren en de assistent-Resident ter plaatse. Tot tweemaal toe moest den sprekers het zwijgen worden opgelegd, toen de door het bestuur gevoerde Garoetpolitiek ter sprake kwam. Daarna had de vergadering een rustig verloop.

De gehouden besprekingen waren hoofdzakelijk beschuldigingen tegen de Landbouwvereeniging „Soekaboemi”, die volhoudt dat de vijandelijkheden het eerst geopend zijn door handelingen van de Sarekat Islam Vereeniging en dat deze, zoo noodig, alle

N.V. HOOGWERFF, CHABOT & VISSER'S WIJNHANDEL

Hoofdkantoor: ROTTERDAM, Jufferstraat 21c - Tel. 1155

Filiaal: 'S-GRAVENHAGE

Noordwal 4, Tel. 2461

Filiaal: ARNHEM

Eusebiusb. singel 1a, Tel. 195

bestaande inlandsche regelingen tegen de Landbouwvereeniging zal richten.

De sprekers van de Sarekat Islam verklaarden, dat alleen het streven naar vooruitgang hun doel is zonder rustverstoring en zonder overtreding van de wet, terwijl de afdeling B van de Sarekat Islam ten stelligste ontkende het verschil tusschen de Europeanen, die betrekkingen hebben te vergeven, en de Inlanders, die de betrekkingen hebben te ontvangen, aan te moedigen.

De heer Abdoel Moeis begreep niet waarom de heer Stortenbeker, in de Landbouwvereeniging „Soekaboemi”, zoo vijandig gezind optrok tegen de Sarekat Islam, waar deze nog nooit vijandig tegen haar was opgetreden.

Ten slotte richtte de assistent-resident ter plaatse het gehoor in omtrent de maatregelen, welke met betrekking tot de levensmiddelenvoorziening waren genomen.

De Rijke wordt dikker en dikker en de Arme al magerder en magerder. Zóó schrijft S. K. P. in de *Neratja* van 23 October 1919 uit Pekalongan met betrekking tot den economischen toestand, waarin de Javaan op dit oogenblik verkeert. De schrijver heeft in zijne talrijke artikelen in de inlandsche nieuwsbladen er nooit een geheim van gemaakt dat hij uit een economisch oogpunt geheel op de hand is van den inlander, die zwak en arm is en welke houding niet gebaseerd is op bespiegelingen doch op grond van de werkelijkheid.

Zijns inziens is het de Suiker-Duivel, die op Java zoo op den voorgrond treedt en het Javaansche volk op den achtergrond dringt, tengevolge waarvan de bevolking om en bij de suikerfabrieken zulk een moeilijk bestaan heeft.

De huur en verhuur van sawahgronden tegen veel te lagen prijs is daarvan de oorzaak.

Doch ook daár, waar geen fabrieken zijn, lijdt het volk een kammervol bestaan, om reden de rijstvelden voor zulk een groot gedeelte in handen zijn van Hollandsche, Chineseesche en Indische kapitalisten, die den zwakken en armen Javaan onderdrukken. De schrijver vindt die uitdrukking „onderdrukken” niet te sterk.

De kapitalist toch wil de rijstvelden van den arme koopen op verpandingsvoorwaarde en met de toezegging, dat deze tegelegenere tijd het ontvangen geld terug mag geven, zoodra de koper de terreinen gedurende 3 of 4 jaren heeft bewerkt.

In de praktijk komt dit echter neer op afstandoening van den grond, aangezien het geld, dat terug gegeven moet worden er nooit is.

Wat aangaat het tijdstip, waarop deze huurcontracten meestal op zijn voordeeligst voor den huurder kunnen worden gesloten, dit is óf in de Poemasamand óf tegen den tijd, dat de belastingen moeten worden betaald.

Het is duidelijk, dat als de grondeigenaar niet al te gehecht is aan zijn grond en wanneer de familieleden tegen het einde van de Vastenmaand hem aan zijn hoofd malen om de zoo noodige goederen, dat hij dan tegen bijzonder lagen prijs afstand doet van zijn terrein onder voor hem veel te bezwarende voorwaarden.

En hetzelfde is het geval wanneer de landman aangezegd wordt zijne belastinggelden te voldoen.

Nu zijn er wel enkele milde kapitalisten, die van den oogst der rijstvelden de helft van de opbrengst aan den eigenaar afstaan, doch de meesten doen het niet en dat is feitelijk het vernietigen van een Javaansch gezin.

En geen Mohamedaan zou zich daartoe leenen. Mogen de bestuurders deze aangelegenheid toch eens ter harte nemen, opdat aan de beschreven mistoestanden een einde kome.

WAT DE CHINEES VERTELT.

De Spoorwegpolitiek in China. Werd in het vorig nummer van dit weekblad een beeld gegeven van den slechten toestand, waarin de geldcirculatie in China op dit oogenblik verkeert, met de spoorwegen, die minstens evenveel bijdragen tot de ontwik-

Firma Gez. DE GRIJS

BOTERMARKT 24 - LEIDEN - TELEF. 1322

Specialiteit in

Uitzetten en Luiermanen

Toko Samoea Ada

JOH. H. MOHRMANN

Hobbemastraat h. P. G. Hooftstr. 30

Amsterdam, Interc. Tel. Z 24.

Neden ontvangen:

Goela djawa 95 ct p.p.	Oedang Kring
Mie 95 " " "	1.30 per ons
Assem 25 " " o.	Ikan Spat . 50 ct p. o.
Kroepoek oedang	Ikan Terio . 40 " " "
60 ct per ons	Ikan Taugé 40 " " "
Kroepoek Melinjo	Ikan Gaboes 50 " " "
40 ct per ons	Ikan Pedah 35 " " "
Kroepoek Ikan	Loeoen . . . 50 ct p. o.
45 ct per ons	Kemirienoten 2 ct p. st
Laos, Ketoembar, Djinten, Djaié, } alles	Trassie . . . 35 ct p. rol
Doan Djerook, Doan Salem, Tjahé } 10 cent	
Rawiet, Koenjiet, Kentjon } p. lood.	
Keeping Tikoes, Sedap Malen, 15 ct p. lood.	
Selassie	Ketjap Bending No. 1
50 ct. per ons	per 1/2 fl. 1.90
Temoe Lawak	Ketjap Bending No. 2
60 ct. per ons	per 1/2 fl. 1.50
Knullook, Agar Agar.	
Diverse Samballans	Boemboe-Boemboe
Kerrie djawa 55 ct p. fleschje.	
Eng. Kerrie 45 ct. "	
Jap. Soya 1.65 " kruikje.	
Prima Stengember	
1/1 pot 7.50	1/2 pot 4.75
	1/4 pot 2.75
Goal para Thee 2.50 per pond.	
Receptenboek Indische Rijsttafel f 1.25.	

N. V. MEUBELFABRIEK V/H LE COINTRE & CO.

Ameublementen
Betimmeringen
Gordijnen
Tapijten

Modelhuis: Oude Molstraat 32
'S-GRAVENHAGE

GEBRS. VLES - LEIDEN

Kleermakerij

BREESTRAAT 177 TELEFOON No. 393

Steeds de nieuwste

Engelsche Stoffen

in groote keuze voorradig.

Uitrustingen voor Indië

Melkinrichting

Den Haag, Lange Beestenmarkt 9 - Tel. Haag 3683

„PASTEUR”

Scheveningen, Neptunusstraat 66a - Tel. Schev. 1853

Stoom-Zuivelfabriek

Wed. G. STREITWOLF

Noordeinde 105, 's-GRAVENHAGE, Tel. H. 2413

GUMMI SPONSEN

SPONSEN ZAKKEN

BADMUTSEN

Hotel-Café-Restaurant „SUISSE”
 Amsterdam 142
 72 Kamers. Badkamer op iedere Etage.
 Centrum der stad. Dir. H. P. ALBERTS.

„DE BIJENKORF”
 :: Lunch- en Tearoom ::
 Koude- en Warme Schotels 133
 WAGENSTRAAT 45 DEN HAAG

Het meest aan te bevelen
INDISCH RESTAURANT
 LAAN VAN MEERDERVOORT 68, DEN HAAG
 Dagelijks geopend van 12 tot 9 uur.
 Uitsluitend Indische Tafel.
 Directeur: J. VAN GEEMERT.

Parkhotel
 van Stolkpark, Scheveningsche Boschjes. 170
 EERSTE RANGS FAMILIEHOTEL
 Centrale Verwarming, Electricisch Licht, Baden,
 Rustige ligging.
 Bijzonder geschikt voor Zomer- en Winterverblijf.

Het sedert 1911 gevestigde
Indisch Restaurant „Waroeng Djawa”
 Kortenaerkade 10, Den Haag, Tel. 4882
heeft geen filialen.
 UITZENDING VAN DINERS. 193

Hotel VAN DEN ABEELLEN
 SCHEVENINGEN
 Het geheele jaar geopend.
 Centrale Verwarming - Lift en Baden - Matige prijzen
 Aanbevelend, P. ENGELS.

Maison van Wijk
 Obrechtstraat 57 - 's Gravenhage - Telefoon H 2665
 UITZENDING VAN DINERS vanaf f 0.90
 Speciaal ingericht tot het leveren aan huis van
 Dejeuners, Dinners en Soupers.
 135 **KOUDE EN WARMESCHOTELS.** J. H. M. KOETS

N.V. Brood- en Beschuifabriek
„DE OUDE VETTE HEN”
 DEN HAAG
 bij het Stadhuis
 Alle soorten Brood, Beschuif,
 Banket, enz.
Lunchroom - Tea-Concert

Restaurant KOLLOFFEL
 HEERENGRACHT 241 tusschen Gasthuismolensteeg
 en Raadhuisstraat.
 AMSTERDAM - TELEF. N. 4390.
 PLATS DU JOUR VAN 12-1.30 UUR. 216
 Dinners van 4-8 uur à f 1.40 (omvattende Soep of voorge-
 recht, Vleesch of Visch, Groenten, Aardappelen en Dessert).
 ABONNEMENTSBOEKJES van 10 coupons f 13.—
 Zondags geopend van 4.30 tot 7.15 uur.

keling en den voorspoed van een land, is het niet veel beter gesteld.
 Zooals bekend, heeft Japan in het Oostelijk gedeelte van China reeds voor een groot gedeelte het spoorwegbeheer in handen en op deze wijze stelselmatig den Japanschen invloed uitgebreid, wel wetende, dat men op die moderne, beschaafde, vredelievende wijze elke moderne staat economisch aan zich ondergeschikt maakt.
 Japan heeft die gedragslijn kunnen leeren van Rusland.

Bij het vredesverdrag van Portsmouth in het jaar 1905, kreeg het toch niet alleen een groot gedeelte van de spoorwegen, welke Rusland tot uitbreiding van zijn invloed in Mandsjoerije had aangelegd, doch Japan kreeg toen tevens de nieuwste uitvindingen op het gebied van de spoorwegtechniek en de kennis van alles wat er op economisch, politieel en militair gebied aan het spoorwegbeheer vast zat.

Het groote bezwaar van dit laatste is voor China, dat, wanneer Japan die kennis benut en van Mandsjoerije naar Shantung overbrengt om er spoorwegcontracten met de Chinese bestuurders op Russische wijze te sluiten, Japan tot in het hart van China dringt, n.l. in de provincies Chihli en Kiangan.

Het is uit vrees voor die penetratie, dat van af heden met de grootste kracht door alle groote Chinese steden moet worden opgetreden voor het beginsel, dat de Chinese Regeering de soevereiniteit moet hebben over alle spoorwegen in China en dat een Nationaal Spoorwegcomité het spoorwegbeheer in handen moet nemen.

Alle stationschefs, al het spoorwegpersoneel en ook de spoorpolitie moet uit Chineesch personeel bestaan, alleen het technisch gedeelte kan uit den vreemde worden getrokken.

De concessie-voorwaarden van de tegenwoordige spoorwegen moeten in overeenstemming worden gebracht met de nieuwe door het Nationale Comité vast te stellen beginselen op het stuk van concessie-verleening.

Wel is waar is nu ook de Shantungspoorweg uit Duitse in Japansche handen overgegaan, doch nimmer mag uit het oog worden verloren, dat het nationaliseeren der Chinese spoorwegen een algemeen Chineesch belang is van de eerste orde en dat door alle groote steden moet worden gesteund.

Wenschelijke organisatie van de Nederlandsche Indo's in Ned.-Indië. Wij weten het allen wel, zegt „Anetio” in de *Perniagaan* van 11 October 1919, dat er tusschen de Nederlandsche Indo's in Ned.-Indië en de volbloed Nederlanders eene zekere animositeit bestaat.

Deze laatste verkeerden daarbij in de voordeeligste en sterkste positie, een feit, waaraan de Regeering meer schuld heeft dan de personen.

De Indo verwijt met bitterheid den Nederlander zijn bestaan en tal van Indiërs sluiten zich bij dat verwijt aan, met het gevolg, dat de Nederlander veel van zijn vroegeren invloed heeft ingeboet.

Waar was hij, vroeger de Inlander die zich tegen den volbloed of halfbloed Europeaan durfde te verzetten?

Waar werd vroeger een tuinopzichter vermoord? Waar hoorde men destijds van het gebruiken van Europeesche kleding door een Javaan of werden Europeesche vrouwen op den grooten weg aangerand en omhelsd?

Wat vroeger niet bestond, geschiedt thans wel, aangezien de vrees voor den Europeaan is verdwenen en zelfs de afdeling B. van de „Sarikat Islam” zegt de schrijver, streeft er naar alle ongelooften, dat zijn de Europeanen en Chineezzen, uit den weg te ruimen.

De vraag is, hebben de Nederlandsche Indo's hun toestand wel voldoende onderzocht en nagegaan wat de reden is, dat de Indische Regeering verschil maakt tusschen volbloed en halfbloed Nederlanders?

Voor het geval die Indo's verklaren, dat dit verschil alleen te wijten is aan het verschil in huidskleur, dan vergissen zij zich.

Want de goede Indo's niet te na gesproken, zijn

American Hotel - Amsterdam
 Hotel en Café-Restaurant le Rang. 131
 Schoonste Ligging - Moderne Inrichting
 Electriche Verlichting - Centrale Verwarming
 Electriche Personenlift
 Omnibus aan 't Station - Matige Prijzen
 A. W. VOLMER, Directeur.
 Tel. Interc. 4737. Code 5th Edition A. B. C.

HOTEL-PENSION PHILADELPHIA
 LEIDSCHKE KADE 94, tegenover het Leidsche Boschje.
 AMSTERDAM - TEL. Z. 3275.
 Zeer aanbevelenswaardig voor Indische Families.
 DAGELIJKS RIJSTTAFEL.
 NDISCH EN EUROPEESCH RESTAURANT. 61
 KAMERS MET EN ZONDER BADKAMER.
Lift. Centr. Verwarming

ze, volgens schrijver, weinig energiek en lijden aan groote zelfoverschatting, welke eigenschappen, altijd volgens schrijver, voor de Nederlanders voldoende zijn om geen bijzondere sympathie voor de Indo's te hebben.

Wat de verhouding van de Chineezzen tot de Indo's betreft, die laat ook te wenschen over.

De Chineezzen trekken zich over het algemeen weinig van de Indo-beweging aan.

De Indische Partij heeft destijds den wensch te kennen gegeven, dat zij zich wilde aansluiten bij de Chineezzen en Inlanders, met het doel om door een gezamenlijk optreden krachtiger gehoor te vinden bij de Regeering.

En nu moge het zijn, dat deze poging goed bedoeld is geweest, een feit is het toch, dat de houding der Indo's, die zich toenmaals in de massa sterk gevoelden, tegenover de Chineezzen allertreurigst is geweest, met het gevolg, dat van de aaneensluiting niets gekomen is.

Toch zijn er wel Indo's, die den toestand begrijpende, zich oprecht bij de Chineezzen zouden willen aansluiten en daarvan het belang inzien.

Nu, de Chinese staat tegenover niemand vijandig en zoekt ook geen vijanden, doch hij stelt aan den Nederlander de vraag of deze in staat is zijn hoogmoedige houding te laten varen, want zulk eene aaneensluiting zou toch niet levensvatbaar zijn, wanneer de Chinese onderdanigheid zou moeten betoonen aan iemand van wien hij niet zoover afstaat.

Logischer is het, dat de Nederlandsche Indo's zich organiseren zonder zich bij anderen aan te sluiten.

Zij zullen daardoor aan kracht winnen, vooral wanneer meer energie wordt ontplooid en zij op politiek gebied klaren wijn schenken.

Het tegenwoordige China.

China, schrijft de Pekingsche correspondent van de „Times”, vertoont zooveel aspecten, die door de volken van het Westen niet begrepen worden, dat het moeilijk is voor Westelijke lezers iets begrijpelijks over dit land te schrijven. Van Westers standpunt beschouwd, is er geen regeering. Toch functioneert het land uit zich zelf. De regeering doet vrijwel niets voor het volk, toch komt er geen opstand. Er is altijd ergens hongersnood, maar er is geen administratief organisme, dat hulp kan brengen. Overstromingen verwoesten geheele provincies en er wordt niets voor de slachtoffers gedaan. Rooverbenden teisterden geheele provincies maandenlang. Epidemieën woeden zonder dat er middelen tegen zijn. De Chineezzen bezitten enkele van de meest schitterende hoedanigheden van het menschelek ras, maar hun land als geheel is zwak, hulpeloos en corrupt. Het zou reeds lang volkomen ingestort zijn, als de vreemde belangen daar niet voor waakten.

Wanneer men in Europa Chinese diplomaten ziet, die volkomen als vertegenwoordigers van een gewoon geciviliseerd ras spreken en denken, zal men de beschrijving van het tegenwoordige China niet gelooven. Men zal tegenwerpen, dat de revolutie het land in een moderne republiek heeft herschapen, dat de opium verboden is, dat de Chinese obligaties op de buitenlandsche markten vast staan en dat de handel op wonderbaarlijke wijze heeft weten te voorzien in de behoeften van den oorlog.

De ontwikkelde Chineezzen zijn een uitgelezen minderheid van dit reusachtig groote volk. Zij zijn het, die de revolutie hebben gemaakt, niet het volk.

De revolutie heeft de Mandsjoedynastie omvergeworpen, maar in plaats dat er een republiek in de plaats is gekomen, is er een volkomen chaos ontstaan, waarin militaire despoten geheele provincies op eigen gezag besturen, geheel onverschillig voor het welzijn van het volk. De Centrale regeering bestaat uit een kleine clique van militaristen, die gedurende de laatste jaren het credit en de hulpronnen van het land voor groote sommen gelds hebben verpand. Dit geld is verspild aan belachelijke militaire ondernemingen, die alle schandelijke mis-

Confiserie en Chocolaterie Royales
 J. A. Krul
 Salon de Rafraîchissements 185
 NOORDEINDE 44 DEN HAAG

Tel. 4060 - Haag - **MAISON VAN RIJN** Meermalen BEKROOND
 CUISINIERS
 Prins Hendrikstr. 28 · DEN HAAG · v. Galenstraat 43
 Dejeuners, Diners, Soupers, etc. Hors d'Oeuvres
 Varié, Mayonaises, Salades, Koude en
 Warme Schotels, enz. enz.
 Meest Gerenommeerde Inrichting hier ter Stede.

Tarief Diners Hoogst zindelijk bereid, van de beste ingrediënten, aan huis bezorgd

Diners à f 0.90 Vleesch Groenten Aardappelen	Diners à f 1.10 Vleesch Groenten Aardappelen Toespijs	Diners à f 1.60 Vleesch Groenten Aardappelen 2de Vleesch, Visch of gevogelte Compôte Toespijs
--	--	---

Met bijlevering van SOEP worden de prijzen met f 0.25 verhoogd.

COUPONBOEKJES
 verkrijgbaar voor 24 Diners tegen Gereduceerde Prijzen.
 24 diners à f 0.90 f 20.50, 24 diners à f 1.10 f 23.—
 24 diners à f 1.60 f 37.50, 24 porties soep . . f 5.—
 Speciaal Gesoigneerde DINERS met uitgebreid MENU
 f 2.50 p. couvert.
 Menu op aanvraag verkrijgbaar. 220
 Verzoeken bussen te weigeren met verbroken controle-sluiting.

lukkingen waren. Een handvol hooge officieren is rijk gemaakt en een miljoen mannen en meer is tot werkeloosheid gedoemd geweest. De gehele geschiedenis van den strijd tusschen Noord en Zuid is jammerlijk geweest.

De Chineesche obligaties noteeren hoog, om de eenvoudige reden, dat de opbrengst van de zoutbelasting en douane-rechten als onderpand dienen.

Alle spoorwegen, waarvoor leeningen zijn uitgegeven, worden door het buitenland gecontroleerd. De buitenlandse handel bloeit, omdat al het verkeer door verdragshavens gaat, waar het desnoods door vreemde oorlogsschepen beschermd wordt. De geringste onderbreking lokt protesten van vreemde mogendheden uit.

Dat de toestand nog niet ernstiger is, vloeit allsen voort uit het bijzonder vreedzaam karakter van het volk. Zelfs de soldaten hebben een broertje dood aan vechten en het is een feit, dat, hoewel er in China miljoenen mannen onder de wapenen staan, toch geen eigenlijke oorlog is. De legers liggen tegenover elkaar en doen niets. Als zij slaags raken is dit een gevolg van de ongelukkige omstandigheid, dat de eene partij toevallig de meerderheid ter plaatse heeft. Menige zoogenaamde veldslag is niet meer dan wat rumoer, waarbij de commandant van de eene partij omgekocht is om zijnen tegenstanders den schijn te geven overwinnaar te zijn. Echte strijdlust is er bij deze ontmoeting niet, omdat ieder te bang is voor zijn hachje. Zoo leggen noch reactionnairs noch revolutionnairs het er op toe, hun tegenstanders op te ruimen.

Ondertusschen schijnt de vooruitgang van het land vrij snel te gaan. De kluisters der traditie vallen. De bijgelooivige vrees voor spoorwegen, trams en andere Westersche uitvindingen verdwijnt. Provincie-steden hebben elektrische centrales laten aanleggen, vooral door het initiatief van Duitschers. De Chinezen beginnen in te zien, dat het voordeliger is kolen te stoken dan hout. De waarde van mijnbouw-machinerieën wordt algemeen erkend. Tien jaar geleden reed men in Peking in ellendige houten wagens zonder veeren, over bijna onbegaanbare straten. Thans zijn er duizend auto's. Er zijn goede straten tot een gezamenlijke lengte van 50 mijlen in en honderd mijlen buiten de stad. Vroeger kon het voorkomen, dat een provincie, opgezet door de ambtenaren, tegen een of andere noviteit in verzet zou komen. Thans denken de ambtenaren er niet meer aan, zich tegen den vooruitgang te verzetten.

Van Vreemde Koloniën en Verre Landen

Het gebeurde te Amritsar.

Bij de ontvangst van de bladen uit Britsch-Indië, juist toen de drukproef voor 't vorige nummer van ons weekblad gereed was, waren wij verwonderd daarin 't verhoor voor een commissie van onderzoek te vinden naar aanleiding van het heel kras optreden van de militaire macht bij ongeregelde heden in Punjab. Verwonderd, niet omdat die commissie benoemd is, maar wel omdat van de zaken, die heel erge en zelfs ergerlijke daden waarom 't hier gaat, weinig of niets vooruit gezegd was geworden. Dachten wij eerst aan een onoplettendheid onzerzijds, de commentaren in de Engelsche bladen hebben sedert 't bewijs gebracht, dat men daar ook zeer verbaasd is over het geboden of toevallige niet overzeinen van bijzonderheden over de gebeurtenissen, die aan honderden het leven hebben gekost.

Hierdoor staan wij nu ineens voor de uitvoerige verklaringen, afgelegd voor de commissie van onderzoek, onder voorzitterschap van lord Hunter. 't Ergste is voorgevallen te Amritsar, waar Miles Irving als vice-commissaris 't burgerlijk gezag uitoefende.

't Is wel eigenaardig hoe, volgens de verklaringen, ook daar weer dezelfde verschijnselen de ontevredenheid hebben doen ontstaan, die wij telkens en overal aantreffen. In hun wezen dezelfde, komen zij echter op verschillende wijze tot uiting. Waar, zooals in Nederland, momenteel geen partij met grooten aanhang de slechte tijden wenscht te exploiteeren om tot openlijk verzet aan te sporen, leiden die verschijnselen tot een mopperende berusting. Bij 't verdwijnen van 't oorlogsspoek was de verwachting op betere, op goede tijden hoog gespannen. In bijna alle opzichten is er teleurstelling gekomen. Men durft van 't nieuwe ook niets meer verwachten, men heeft voor niemand bewonde-

ring; nu er niets en niemand is om tegen op te staan, lijkt een groote onverschilligheid of een groote berusting in afwachting van hetgeen fataal komen zal, den hoofdtoon aan te geven. Waar daarentegen een partij of een instelling impopulair is, wordt een redenering gevonden om de slechte tijden en de teleurstellingen op hare rekening te schuiven. Zoo komt al 't kwaad in 't eene land van het kapitaal, in 't andere van de versleten monarchie, of elders van de overheerschende klasse. En zoo gaf de heer Irving als reden van de woelige stemming in Amritsar op, een algemeen gevoel van oorlogsmoeheid, teleurstelling over het voortduren der bepalingen, die de gewone vrijheid beperken, ontevredenheid over de hooge prijzen van de dagelijkse benodigdheden, daarbij heerschte onder de muselmanen ongerustheid over 't lot dat den Sultan van Turkije zou worden toegedacht.

Van den ten April af begonnen verschijnselen van gisting zich te Amritsar te vertoonen, evenals uit andere plaatsen in Britsch Indië gemeld werd. Den 9n kreeg de vice-commissaris opdracht om Satupal en Kitchiew, twee belhamels, stilletjes weg te voeren. Dit bleef echter niet onbekend. De menigte eischte hare voormannen terug. De militaire piketten konden de rust niet verzekeren. De muitende menigte werd meester in de stad. 't telegraafkantoor werd bezet. 't stadhuis verbrand, een Engelsche doctores, miss Sherwood, werd zoo mishandeld, dat zij voor dood bleef liggen. De Nationale bank werd bezet, 120.000 pd. st. gestolen, de directeur en een accountant vermoord.

Den 10en zond generaal Dyer, commandant te Joelloendoer, eerst 100 Engelsche en 200 Indische soldaten, later kwam hij zelf te Amritsar. Daar de vice-commissaris den toestand niet meester kon blijven, nam de generaal de leiding over. Hij deed in de stad patrouilleeren door 120 Engelschen en 320 Indiërs met 2 gepantserde auto's. Reeds voelde hij dien dag neiging om op een menigte, die zich onbeschaamd gedroeg te laten vuren, maar hij bepaalde zich toch nog maar tot een waarschuwing.

Den 12en gaf hij een proclamatie uit, waarin o.a. samscholingen van meer dan vier personen verboden werden. Intusschen kwamen berichten, dat op meerdere andere plaatsen de toestand ernstig en dreigend was. Den 13en werd een nadere proclamatie tegen samscholingen uitgevaardigd. Omstreeks 4 uur n.m. van dien dag kreeg hij bericht, dat te Jallianwala Bagh toch een bijeenkomst gehouden werd. Hij rukte dadelijk daarheen uit met 50 soldaten, 40 gurkha's en 2 gepantserde auto's. Ter plaatse vond hij inderdaad de menigte daar verzameld, die door een leider werd toegesproken. Na zijn mannen opgesteld te hebben, gaf hij, zonder eenige sommatie of waarschuwing, last tot vuren. In de op 5000 personen geschatte, doch vermoedelijk nog talrijker menigte, sloegen de kogels op korten afstand al te zeer doeltreffend in; 1000 patronen werden verschoten, 4 à 500 dooden vielen, 't aantal gewonden was nog grooter.

Bij 't verhoor zeide de generaal, dat zijn doel was de menigte uiteen te jagen en dat hij door liet vuren totdat dit doel bereikt was.

De generaal was nog van meening, dat hij goed gehandeld heeft en door dit optreden erger voorkomen heeft. Volgens een voorgelezen telegram had de ondergouverneur der provincie te Lahore, Sir M. O Dwyer, het optreden correct genoemd en goedgekeurd. Na de slachting hadden de troepen geen aandeel gehad aan 't geven van geneeskundige hulp, dat was nan werk niet. De troepen keerden naar hun kwartieren terug.

Nog kwam een bevel ter sprake, door den generaal uitgevaardigd, volgens hetwelk inlanders alleen op handen en voeten kruipend door de straat mochten gaan, waar miss Sherwood mishandeld was. Hij vond dit een rechtvaardigen maatregel, om den inlander te leeren de vrouw als heilig te beschouwen. Vele bedachtzame menschen hadden, zeide hij, zijn optreden geprezen en hem verklaard daardoor den toestand te hebben gered.

De Britsche bladen zijn 't met deze zelfbeoordeeling geenszins eens. De Manchester Guardian sprekt van een waanzinnige, die los gelaten is. De Star vraagt of in de Britsche geschiedenis wel een wedergade van deze slachting aan te wijzen is. De Westminster Gazette maakt de scherpe opmerking: Hoe zou men het optreden van generaal Dyer beoordeeld hebben, als net uitgegaan was van een Duitsch officier onder Duitsch bewind? Ook The Times en andere groote bladen laken het optreden, waaryan zij een toeneming van de verbittering en een verscherping van de tegenstellingen verwachten.

De regering heeft verklaard met de ontvangen toelichtingen niet tevreden te zijn, over de afdoening zullen wij dus nog nader hooren.

Restaurant VAN DER PIJL
 147 PLAATS 18 :: LA HAYE

MAISON DE PREMIER ORDRE
 Livraison en ville et en province

Grand Hotel Restaurant
 „Central”
 De meest bekende Inrichting der Residentie.

HOTEL PAULEZ
 geeft weder dagelijks van 3.30 tot 5.30 uur, zijn bekende intieme
Afternoon-Tea-Concerten
 door het ensemble
WILLY HONSBEEK & Co

Hôtel „de Oude Doelen”
 en
Pavillon „Oude Doelen”
 DEN HAAG · SCHEVENINGEN
 Restaurant de tout premier ordre.
 Thé Concert - Diner Concert
 Soupé Concert
 American Bar · Grand Orchestre

Restaurant SAUR, den Haag
 Lange Houtstraat, hoek Voorhout.
 Dejeuners, Diners, Soupers
 Specialiteit voor Visch en Zeeuwsche Oesters

RESTAURANT 1e ETAGE, Ingang No. 17, Tel. Int. 2679
 Plat du jour Dinners A la carte
RESTAURANT KNAPPSTEIN
 VLAMINGSTRAAT 15-17 — 's-GRAVENHAGE
 PARTERRE: LUNCHROOM, INGANG No. 15, KOUDE EN WARMES SPIJZEN
 134

Firma KIEWIET DE JONGE
 Lange Bisschopstraat 25, DEVENTER.
 SPECIAAL MAGAZIJN VAN
Huishoudelijke Artikelen
Haarden en Kachels
Tuin- en Serremeubelen.

F. C. DE BRUYN
 Magazijn van Comestibles en Fijne Vleeschwaren
 LEVERT UITSLUITEND EERSTE KWALITEIT
 ARTIKELN TEGEN BILLIJKE PRIJZEN.
 Bestellingen worden dagelijks opgenomen en franco thuisbezorgd.
 Vraagt Prijscurant. Neemt Proef.
 TELEF. 3361 - DANCKERTSTRAAT 43.

HOLLAND HOTEL
 tegenover de Wagenbrug
 Restaurant à la carte en pension
DEN HAAG

Rotterdamsche Bankvereniging

Kapitaal en Reserven f 100.000.000.-
(t. w. : kap. f 75.000.000.— en reserve f 25.000.000.—)

ROTTERDAM AMSTERDAM 's-GRAVENHAGE

<p>Boompjes Coolsingel Delfshaven Feijenoord Schiedam Vlaardingen</p>	<p>Rokin Zaandam</p>	<p>Mauritskade Bezuidenhout Kneuterdijk Naaldwijk Rijswijk Scheveningen</p>
--	---------------------------------	--

Handelscredieten.
Voorschotten in rekening-Courant.
Deposito's.
Cheque-Rekeningen met rente-vergoeding.
Gelegenheid tot open en gesloten bewaargeving.

SAFE-DEPOSIT.

Nationale Bankvereniging

Kapitaal en Reserven f 7.200.000.-

Hoofddirectie en Centrale Administratie te Utrecht.

<p>Alkmaar Alphen a/d Rijn Amersfoort Apeldoorn Arnhem Assen Barneveld Bodegraven Borelio Boskoop Coevorden Culemborg Deift Den Burg(Texel) Deventer Doetinchem Dokkum Dordrecht Drachten Ede Franeker</p>	<p>Geldermaisen Gouda Gorinchem Groenlo Groningen Haarlem Harlingen Heerenveen Helder (den) Hengelo (O.) Hoogeveen Hoogezand Hulst Katwijk Leeuwarden Leiden Lochem Meppel Middelburg Nijmegen Oostburg</p>	<p>Purmerend Schagen Schoonhoven Sliedrecht Sneek Stadskanaal Ternuzen Tholen Tiel Uithoorn Utrecht Veendam Veenendaal Hulst Vlissingen Wildervank Woerden IJmuiden Zeist Zierikzee Zutphen Zwijndrecht</p>
--	---	---

DISCONTEEREN EN INCASSEEREN
WISSELS OP BINNEN- EN BUITENLAND

TAAMS & KEYSER

Bankastraat 10 's-Gravenhage

IN EFFECTEN.

Speciale afdeling Incourante Fondsen.
Cultures - Industrie - Handel.

Ons blad wordt op aanvraag geregeld toegezonden.
COUPONS. REK.-COURANT.

= HAARLEMSCHE = BANKVEREENIGING

HAARLEM, LEIDEN, AALSMEER
BEVERWIJK, BLOEMENDAAL
EDAM, HILLEGOM, HOOFD-
DORP, LISSE, PURMEREND
IJMUIDEN, ZANDVOORT.....

KAPITAAL EN RESERVE ca f 5.000.000.—

DE BAS & Co., Bankiers

HEERENGRACHT 17 - 'S-GRAVENHAGE

BELASTEN ZICH MET ALLE BANKZAKEN

:-: Safe-Inrichting. :-:

CENTRALE BANKVEREENIGING

Molenstraat 39 - 's-GRAVENHAGE - Telef. H. 1481

RENTEVERGOEDING VOOR DEPOSITO'S.

Met 1 dag opzegging	2 0/0
Met 3 maanden opzegging	3 0/0
Met 1 jaar opzegging	4 0/0

Zenden op aanvraag een uitvoerig Wekel. Beursoverzicht.
ADVIES BIJ BELEGGING. 168

DE NEDERLANDSCHE SPAARKAS

AMSTERDAM, Rokin 95.
Bijkant.: BANDOENG en 's-GRAVENHAGE.

Opgericht 1873
DE NEDERLANDSCHE SPAARKAS
EEN VERSTANDIG HUISWAARDER

Kapitaalvorming in 12 jaren door 12 stortingen gedurende 10 jaren.

VRAAGT GRATIS BROCHURE.

Een gouvernementsbank voor Zuid-Afrika.

De Zuid-Afrikaansche „Volksstem" heeft een pleidooi voor de oprichting van een gouvernementsbank, waarvoor zij den tijd rijp acht. De Z.A. gemeenschap moet niet langer geëxploiteerd worden door financiële organisaties, die uitsluitend worden gedreven ten voordeele van overzeesche aandeelhouders. De laatste aankopen betreffende de Z. A. Unie geven een aanmoedigend beeld van de toenemende welvaart. Op 30 Juni 1918 was bijna 73 miljoen pd. st. bij de inheemsche banken gedeponeerd, op 30 Juni van dit jaar was 't bijna 92 miljoen. Bovendien is heel wat geldje belegd in lokale staatsfondsen en allerhande kapitalen en ondernemingen. 't Blad noemt 't jammer, dat de personen, op wier schouders de last van 's lands bestaaf drukt, nagenoeg al hun tijd en beleid moeten wijden aan de „hooge" politiek. Voor eigenlijk regeeren blijft niet veel gelegenheid over; 't ministerie zou anders 't oprichten van een bank hebben te overwegen.

Onrustbarende toestand in Egypte.

Paul Lemaître is, blijkens een hoofdartikel in la Dépêche Coloniale van 7-8 December, slecht te spreken over het Britsche beleid in Egypte. Als redenen van den daar heerschenden bedenkelijken toestand beschouwt hij de dwalingen der Engelschen, de intriges der Jong Turken en de Bolsjewikische propaganda. Sedert de troebelen in de lente is er eigenlijk geen rust gekomen, de aan de Britsche overheersching vijandig gestemde partijen hebben hun aanvallende gezindheid vermeerderd en door een soort van heilig verbond vereenigen muselmannen en christenen zich tegen het Britsche gezag. Het kabinet-Mohammed Said pacha nam den 15 Nov. zijn ontslag. De uitgebroken onlusten namen in Alexandrië het karakter van formeel gevechten aan, waarbij mitrailleur in actie kwamen. In Kaïro werden alleen loopende officieren door de menigte aangevallen en enkelen neergeschoten. De proclamatie, waarbij de hooger Britsche commissaris, generaal Allenby, op den 18en November de goede bedoeling van de zending onder lord Milner ter kennis van 't algemeen bracht, heeft de reeds bestaande opwinding nog verergerd.

Lemaître zegt, dat de Engelschen bij de uitvaarding van hun protectoraat over Egypte in 1914 een groote fout hebben begaan, die namenlijk van zich niet vooruit te verzekeren van den steun der hooge en middelklassen der maatschappij. De nationalistie zeggen niet ten onrechte, dat een protectoraat de overeenstemming van twee-contractanten onderstelt, die 't eens moeten zijn over 't daarbij te volgen stelsel. Egypte heeft echter nooit het protectoraat aanvaard, het heeft het integendeel altijd krachtig afgewezen.

Tijdens den oorlog werd 't Egyptische leger, op een enkel uitzonderingsgeval van ondergeschikte beteekenis na, niet geroepen om aan de zijde van de geallieerden te strijden, maar een miljoen fellahs werd wel geroepen om de gehate treinwerkzaamheden en oerwee te verrichten. Deze werden zoo een gemakkelijke prooi van politieke agitators.

Terwijl Indië zich voor 't eerst op voet van gelijkheid met de kroonkoloniën toegelaten zag tot den Rijkstraad en tot de vredesconferentie, zag Egypte zich stelselmattig op een afstand gehouden. Een nieuw, nauwelijks gevormd koninkrijk, als de Hedjaz, was op de conferentie te Parijs vertegenwoordigd, de poging om daar ook de stem van 't Egyptische volk te doen hooren, werd ruw afgewezen.

Egypte toont van alle landen uit 't Oosten de meeste belangstelling voor de politieke gebeurtenissen in het Westen. Meer ook dan enig ander land heeft het de theorie van Wilson, over het zelfbeschikkingsrecht der volkeren, tot de zijne gemaakt. De Jong Egypt. partij putte uit Wilson's verklaring nieuwe kracht. Zij rekende bij haar eisch op den steun van Amerika. Wreede teleurstelling!

Niettegenstaande zijne beschaving is de Egyptische muselman sterker en meer fanatiek gestemd tegen ieder die geen mohamedaan is, dan dit in andere streken 't geval is. Het comité „Eendracht en vooruitgang" heeft hiervan meesterlijk gebruik weten te maken. Uit Constantinopel verdreven, heeft 't tot in de kringen der geleerde muselmannen in Egypte den geest van verzet levendig weten te houden.

Handel- en Cultuur-Maatschappij

Gevestigd te AMSTERDAM, Prins Hendrikkade 79. 214
Telefoon 49 Noord, Telegram-adres: Amesz, Amsterdam.

Import van alle Nederlandsch-Indische producten.
Neemt op zeer billijke conditiën vertegenwoordigingen aan van in Nederlandsch-Indië gevestigde firma's.
Belast zich met den verkoop van — en geeft voorschot op producten als: Tabak, Koffie, Rijst, Oliehoudende Gewassen, speciaal Copra, Sesame Zaad, Grondnoten, enz.
BANKIERS: Nederlandsche Handel-Maatschappij.

UTRECHTSCHER BANKVEREENIGING

OPGERICHT 1873.
Kromme Nieuwe Gracht 20 UTRECHT

Behandelt alle Bankzaken.
Verhuurt loketten in hare Brand- en Inbraakvrije bewaarkluis.

De Irfactoren: ANTON M. DE LEEUW
W. RIJKSEN GZS. 211

gaan en dan wacht alle partijen groote ellende, terwijl de vrede in aantocht heet.

De bezetting van Syrië.

Een telegram uit Kaïro meldt, dat overeenkomstig de besluiten der betrokken regeeringen generaal Gouraud het bevel heeft aanvaard over Cilicië en het Westelijke bezette gebied, dat Beyroeth, Tripoli en Alexandrette omvat. Ten N.W. van Aleppo hebben de Fransche troepen de posten overgenomen, die tot dusver door de Engelschen bezet waren, in de streek van Mazasj, van Aintab en Oerfa. Het burgerlijk bestuur over deze streken blijft in handen van de Turksche overheid. Het Oostelijke bezette gebied, waartoe Damascus, Homs, Hama en Aleppo behooren, is onder het Arabisch bestuur van den emier Faikal geplaatst. Alle Britsche troepen zijn thans uit Syrië teruggetrokken, waarmee het Britsche militaire bestuur over dit gebied een einde heeft genomen. De verwisseling heeft zonder eenige ebeartenis plaats gehad.

OOST- EN WEST-INDISCH LITERAATUUR-OVERZICHT.

Koloniaal Tijdschrift.

De Decembaraflevering van het Koloniaal Tijdschrift begint met een artikel van Mr. J. H. Abendanon, over Onderwijs in Britsch-Indië. Dit artikel werd geschreven naar aanleiding van de verschijning van het vijfjarig verslag (1912-1917) betreffende het onderwijs in Britsch-Indië. Na een hoofdstuk algemeene beschouwingen behandelt de schr. het Hooger Onderwijs in Britsch-Indië en het Middelbaar Onderwijs. Het artikel, dat vervolgd wordt, zal voorts het een en ander mededeelen over het lager onderwijs, de opleiding van meisjes, de opleiding voor nijverheidsopleidingen (industrial education), om te eindigen met het onderwijs voor Europeanen en Mohammedanen, voor kinderen, die om verschillende redenen in minder gunstige omstandigheden verkeeren en de particuliere inrichtingen.

Het opstel „Koloniaal en theoretische economie" bevat den tekst van de openbare les, gehouden aan de Nederlandsche Handelshoogeschool op 12 November j.l., door den heer G. Gonggrijp.

De heer P. H. van der Kemp deelt het een en ander mede over Abraham Couperus en Thomas Raffles inzake Malakka. De namen van deze mannen zijn in de geschiedenis naar voren getreden: de eerste tengevolge der capitulatie van 16 Augustus 1795, houdende het in bezit stellen van Malakka aan de Engelschen; de andere dank het pleidooi van 31 October 1808 voor het in het leven houden van deze vesting, waarmede de reeks zijner belangrijke naar buiten werkende daden werd geopend.

De hr. Ch. O. van der Plas schrijft Kantteekeningen bij de Ontwerp-Begroeting van Ned.-Indië voor 1920.

De hr. J. Petrus Blumberger bespreekt de „Coönditestaat voor bestuursambtenaar en officier". Hij pleit een herziening van de regeling ter zake, die betrekking zal moeten hebben zoowel op de inrichting der rapporten, als op de voorschriften welke beoordeelaars en beoordeelde zullen hebben in acht te nemen. Hoe beknopter de eerste zullen zijn, hoe nauwkeuriger de laatste, des te grooter zal de waarde zijn van de beoordeelingen. Wat de lijsten zelve betreft, zal de afschaffing daarvan — nog eens jammer genoeg — op grond van praktische overwegingen, onraadzaam zijn.

Overigens bevat deze aflevering de gewone rubrieken: Vreemde Koloniën, Persoverzicht, Bibliographie; de Kroniek van Tertius is diemaal nagenoeg geheel gewijd aan de Garoetzaak en den Sarekat Islam.

Handelsberichten.

No. 666 bevat het eerste gedeelte van een artikel over rotan, waaronder men verstaat de gedroogde stengels van een aantal klimmende palmen (palmlianen), welke o.a. in de bosschen van onzen Oost-Indischen Archipel in grooten getale voorkomen. Dit gedeelte bepaalt zich tot een opsomming en beschrijving der soorten welke men in den handel onderscheidt, terwijl het vervolg bijzonderheden zal bevatten over de cultuur, het inzamelen, de wijze van vervoer en den uitvoer van rotan.

Leger des Heils in Ned.-Indië.

Belangstellenden in het liefdevolle werk van het Leger des Heils in Ned.-Indië worden attent gemaakt op het Jubileumnummer van de „Strijdkreet", hetwelk den 1en Nov. j.l. te Bandoeng is verschenen, als blijvende herinnering aan de 25-jarige werkzaamheid van het „Leger" in Indië. Het fraai uitgevoerde nummer met tal van portretten en andere illustraties, bevat verschil-

INTERNATIONALE COMMERCIEELE BANK,

's-GRAVENHAGE, Alexanderstraat 23. 193

KAPITAAL Fl. 5.000.000.—
Telefoon: H 7602. Telegram-adres: ACEBANK.
BEHANDELING VAN ALLE BANKZAKEN.

HET ASSURANTIEHUIS— KEIZERSGRACHT 213 —
TELEF. N. 9569, 1498 en Centr. 52 en 2145**AMSTERDAM**

Combinatie van Nederlandsche Verzekering Maatschappijen. - Kapitaal f 10.000.000.-

VERZEKERING tegen TRANSPORT-, BRAND- en INBRAAKSCHADEN

Directie: F. A. SOREL.

lende korte bijdragen die alle van groote waardeering getuigen. Zoo schrijft de hr. K. Wybrands, hoofdredacteur van het Nieuws van den Dag in N.-I. o.m.

Vijf en twintig jaren zijn verstreken sedert het Leger des Heils zijn intrede op Java deed. En veel heeft het in dien tijd gewrocht, veel goeds tot stand gebracht. Voortdurend is het in kracht en omvang toegenomen, en de bescheiden werkkring breidde zich meer en meer uit tot den veel omvattenden zendings- en pioniersarbeid van heden. Toch is de zendingsarbeid niet de voornaamste in deze koloniën. De erkentelijkheid van Europeaan en Inlander heeft het Leger in de eerste plaats verworven met zijn Maatschappelijk werk. En dan dient allereerst het Ooglijders-Hospitaal te Semarang genoemd te worden, een inrichting, die op dit gebied de beste van Nederlandsch-Indië is. Maar ook de Tehuizen voor Kinderen, de Reddingshuizen en de Verloskundige Kliniek verdienen waardeering. Eerbiedwingen de prestaties der Heilsofficieren in de Melaatschen-Kolonies op Java en in de Buitenbezittingen af. Zij, die hun leven doorbrengen tusschen de uitgestootten der Maatschappij, steeds het gevaar van besmetting loopend, en toch onbezorgd en opgewekt trachtend om het verschrikkelijk lijden der melaatschen te verzachten en hun laatste levensjaren te veraangenaamen, hebben recht op den eerbiedigen groet der Menschheid. Zij stellen zich in dienst der waarachtige, opofferende Naasteliefde. Moge het Leger des Heils zijn arbeid in deze Gewesten nog lange jaren voortzetten, helpend waar geholpen dient te worden, tot het wezenlijk heil der Inlandsche en arme Europeesche bevolking.

Het Leger des Heils, Heil!

Indië. Geïllustreerd Weekblad.

Inhoud van afl. 38: Stadsnegers (in Suriname), door de J. de J. (vervolg). — Bezoek aan de Leprozerie Laosi Momo, door G. Andreae (melaatschenverblijfplaats nabij Kaban-Djahe in de Bataklanden). — Het woonhuis in Karo-Batak-stijl. Een unicum, door M. J(oustra). (Beschrijving en afbeelding van een in de nabijheid van genoemde melaatschen-kolonie gebouwd huis, waarin de ontwerper heeft laten zien de gelukkige oplossing van het moeilijke vraagstuk: een geriefelijke, hygiënische woning met behoud van de grondslagen van den Batakstijl).

Kunstnijverheid in Ned.-Indië.

Door den Bond van Ned.-Indische Kunstkringen is den 2en Augustus j.l. te Jogjakarta eene openbare bijeenkomst gehouden ter behandeling van het onderwerp „De nijverheid in Ned.-Indië en wel in het bijzonder de kunstnijverheid”. Deze besprekingen van dit congres zijn in boekvorm (bij Albrecht en Co. te Weltevreden) verschenen. Het is merkwaardig in dit geschrift kennis te nemen van de pogingen welke reeds zijn gedaan en nog zullen worden in het werk gesteld ter bescherming, bevordering en opwekking der inheemsche kunstnijverheid, die gaandeweg in verval is geraakt. Merkwaardig ook, omdat aan de besprekingen werd deel genomen door den bekenden, in ontwikkeling zoo hoog staanden Raden Kamil, die blijkens het door hem gesprokene, een geheel anderen kijk op de zaken heeft dan de meesten zijner mede-congresleden. Eenigszins ontuchtender klinkt zijn: „Mijnheer de Voorzitter, het komt mij voor, dat de heeren hier hedenmorgen over dingen gesproken hebben, waarvan zij geen verstand hebben. Hetgeen natuurlijk niets afdoet aan hun goede bedoelingen... Wat betreft onze door U zoo hoog geroemde kunstnijverheid, U vindt onze huizen zoo mooi, heeft U er wel eens in gewoond? U vindt ons houtsnijwerk zoo mooi, de arbeid van drie maanden wordt beloond met een bedrag van f 3. U roemt ons batikwerk zoo, onze versieringskunst! Er is niets bij van eigen schepping! Wat het leerwerk betreft, men neemt een Ardjoenopop, legt deze op het leer en teekent haar na. Dat noemt U kunstnijverheid...”

Geneeskundig Tijdschrift voor Ned.-Indië.

Inhoudsopgave van afl. 5 van dl. 59 (voor zoover deze ook niet-vakkundigen kan interesseeren): Malaria-bestrijding bij de Inlandsche bevolking door middel van chininisatie, door dr. J. T. Terburgh. — Komt de huisrat, *Mus rattus griseiventris* Bonhote, te velde voor? door J. C. van der Meer Mohr. — Toezicht op de vaccine in de buitenbezittingen, door J. de Ruijter. — Enkele opmerkingen betreffende „low fever”, door C. D. de Langen. — Psychopathische persoonlijkheden, door W. F. Theunissen. — Onderzoekingen over de immuniteit van kippen tegenover pest, door P. C. Flu. — Een Phlebotomussoort (bloedzuigend insect) in Suriname, door J. Bonne-Wepster en C. Bonne.

Locale Belangen.

In afl. 9 van den 7en jaargang schrijft de hr. J. B.

Ruzius een artikel: „De Indische gemeenten en de Onderwijsvoorziening” (slot volgt). — In de rubriek „De Indische Raden” komt o.m. het Wethoudersvraagstuk in Indië ter sprake.

Zendingsperiodieken.

Uit den inhoud der Dec.-afl. van „De Macedoniër”: De Zending en de Indische pers, door D. Bakker. — Een crisis in de Batakzending, door H. Dijkstra.

Het Nov.-nummer van „De Opwekker”: Een en ander over de Chineezers in Ned.-Indië (vijfde vervolg).

Afl. 2 van deel III van „Onze Missiën” bevat o.a.: Apostolisch Vicariaat van Batavia. Een dreigend gevaar. — Apostolisch Vicariaat van Suriname. De Missiestatie der Zusters Franciscanessen van Roosendaal (N.-Br.) Paramaribo, Coron en Nickerie. — Een missietocht naar de Indianen, door A. Kandelaars. — Voordracht gehouden door Mgr. M. J. D. Claessens over de R. K. Missie op het eiland Flores op de Indische week der Technische Hoogeschool te Delft, 10 October 1919. — Geneeskunde en Ziekenverpleging in Nederlandsch West-Indië, door E. Q. v. d. Veen Zeppenfeldt (vervolg). (Met een bijlage: Lijst van die planten, die in de kolonie Curaçao inheemsch zijn, met opgave der inlandsche benaming en tevens waarde hebben voor de geneeskunde, samengesteld door G. J. Simons en N. Ansljij).

Mededeelingen vanwege het Ned. Zendinggenootschap.

Deel 63, 4e Stuk. Uit het verleden der Utrechtsche Zendingsvereniging, door J. Rauws. — Ph. H. C. Hofman, geb. 11 Mei 1876, overl. 23 April 1919, door N. Adriani. — Morische verhalen, opgeteekend door H. G. van Eelen en J. Ritsema en uitgegeven door N. Adriani (vervolg). — De telwoorden in het Oost-Morisch, door J. Kruyt Jr. — Uit de Javaansch-Maleische pers (I. Godsdienst en maatschappelijke toestanden. II. Onderwijs. III. Vrouwenbeweging). — Belangrijke verschijnselen op Zendingengebied. — Literatuur-aankondiging.

Algemeen Landbouweekblad voor Ned.-Indië.

De afl. van 7 Nov. bevat de volgende oorspronkelijke bijdragen: Een nieuwe uitvinding op rubbergebied. Het tapvlak voor afstromend regenwater gevrijwaard, door H. van Meurs. — Nóg een nieuwe uitvinding op rubbergebied, door C. F. B. — Jong plukken van vruchten, door A. J. Koens. — Voorts nog aan andere organen ontleende stukken, o.a. over de navolgende onderwerpen: Gouvernements-rijsthoeve in de Tjibeavlakte. — Landbouwtechnici. — Nogmaals de Poenale Sanctie. — Een Inlandsche coöperatie (n.l. de „Coöperatieve In- en Verkoopvereniging Sedjo Madjoe” te Karang Anjar, opgericht door den oud-regent raden Adipati Ario Tirtokoesoemo). — De vliegmaschine in dienst van ondernemingen. — Padiopkoop. — Uitbreiding der cultures. — Rijstschaaerschte

The Import and Export Trader.

Het Dec.-nummer dezer „Foreign edition of In- en Uitvoer” bevat een geïllustreerd artikel over „The national botanical garden at Buitenzorg”, zomede het vervolg van „The Netherlands West Indies”, door F. M. K(nobel).

De Indische Mercur.

Inhoud van nummer 51: Bemestingsproeven bij Delitabak, door Dr. L. P. de Bussy. — De nieuwe onderlinge controle op het suikertabak in Java, door W. H. Th. Harloff. — Bespreking van de wenschelijkheid of urgentie, om de gewestelijke keus tot instandhouding of bescherming der kampong-theecultures thans onverwijld toe te passen en van het ter zake aan den voorzitter van den gewestelijken raad der Preanger Regentschappen door het Bestuur der Soekaboemische Landbouwvereniging uit te brengen advies. — Indische begroting voor 1920 (Uittreksel uit de Memorie van Antwoord). — De overzeesche handel na den oorlog. — Kultuurberichten. — Kleine mededeelingen.

De Tropische Natuur.

De Nov.-afl. bevat de volgende geïllustreerde opstellen: Javaansche Aritolochiaceën (vervolg), door C. A. Baeker. — Bataviasche causerieën, door Fr. J. van Eekhout (V. beschrijving van een klauwier, inl. benaming bentet). — Het gele orchideeënhaantje (schadelijk insect), door S. Leefmans. — Excursie-afdeeling Bandoeng naar den Malabar, door Van Welsem.

Het Indische Leven.

In nummer 11 van dit nieuwe weekblad vindt men „Een praatje over kiekjes van de Mentawai-eilanden”, door W. van Geer. — No. 12 bevat o.a. een geïllustreerd

**NEDERLANDSCHE
HANDEL - MAATSCHAPPIJ**

Gestort Kapitaal f 80.000.000.-
Statutaire Reserve - 14.590.545.-
Buitengewone Reserve - 17.000.000.-

Hoofdkantoor: AMSTERDAM.

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE.

Vestigingen in Nederlandsch-Indië: 199

Batavia, Soerabaya, Samarang, Medan en andere
voornaamste plaatsen.Vestigingen in de Straits-Settlements, Britsch-Indië en China:
Singapore, Penang, Rangoon, Hongkong en Shanghai.In- en Verkoop van Wissels en Telegrafische Trans-
ferthen. — Incasseeringen en Financieringen. — Schrifte-
lijke of Telegrafische Credieten. — Reiscredietbrieven. —
Deposito's. — Rekeningen-Courant. — Administratie van
Effecten en alle andere Bankzaken.**Algemeen Assurantie kantoor DE BAS**

Fluweelen Burgwal 6 - DEN HAAG - Telefoon H. 4659

Bezorgt U elke gewenschte verzekering
op de billijkste conditiën. 225**Bank-Associatie**

Wertheim & Gompertz 1834 en Credietvereniging 1853.

ALLE BANKZAKEN.

Kapitaal en Reserves f 11.500.000.-. Twintig Kantoren 107

E. DUNLOP & Co.

Heerengracht 442 Amsterdam

met Kantoren in Nederl.-Indië te Batavia, Semarang,
Soerabaya, Bandoeng, Padang en Medan. 207Export naar Nederl.-Indië, speciaal van alle soorten dranken,
provisiën, sigaren, sigaretten enz., als: gedistilleerd,
likeuren, wijnen, cognac, champagne, portwijn, sherry, bieren,
mineraalwater, limonades. Vleesch- en vischconserven; kaas,
melk. Geconserv. vruchten, jams, suiker- en chocoladewerken,
bicuits, zeep, parfumerieën, eau de cologne, patent-medicijnen.**f 23.000.000.-**

Omdat de

Z. H. V.

Weteringkade 41

's-Gravenhage

geen enkel beperkende bepaling
in haar voorwaarden heeft kon
zij reeds zulk een belangrijk be-
drag aan collectieve verzekering

tegen ziekte afsluiten. 55

HOEKER & ZN.

Uitsluitend adres Heerengracht 435-437

Goud - Zilver

Paarlen - Brillanten

AMSTERDAM 192 Telefoon 309 Noord

NEDERLANDSCH INDISCHE HANDELSBANK

AMSTERDAM BATAVIA 's-GRAVENHAGE

Ampenan, Bandoeng, Cheribon, Hongkong,
Indramajoe, Makassar, Medan, Menado, Pe-
kalongan, Probolinggo, Semarang, Singapore,
Soerabaya, Tegal, Tjilatjap, Weltevreden. 196

Kapitaal f 45.000.000.- Reserven f 30.000.000.-

De Algem. Spaarverzekering

Anna van Saxonplein 3
's-Gravenhage
Opgericht 1907

COÖPERATIEF SPAARSYSTEEM

In 1918 alléén, ingeschreven
voor bijna Twee Millioen
Gulden 199

Vraagt gratis Brochure!

NED.-IND. ESCOMPTO MAATSCHAPPIJ

OPGERICHT IN 1857.

KAPITAAL (geheel geplaatst en volgestort) f 25.000.000.—
RESERVE. f 5.600.000.—

Hoofdkantoor: BATAVIA.

AGENTSCHAPPEN te: Soerabaia, Soerabaia-Simpang,
Semarang, Weltevreden, Padang, Bandoeng, Cheribon,
Macassar, Djokja, Medan, Tegal.

AMSTERDAM 's-GRAVENHAGE
Keizersgracht 573/5 Prins Hendrikplein 14

BANKZAKEN IN HET ALGEMEEN UITVOERING VAN EFFECTENORDERS

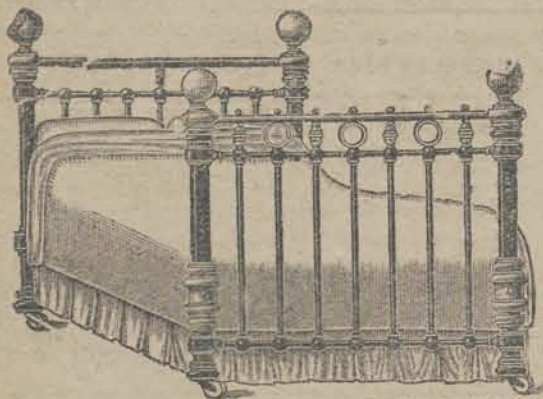
RENTE VOOR DEPOSITO'S

m. 1 dag opzegg. 2 pCt	gedur. 3 mndn vast 3 pCt
m. 10 dagen " 2 1/4 "	gedur. 1 jaar vast 4 "
gedur. 1 mnd vast 2 1/2 "	

Th. A. A. SIMONIS,

GROENMARKT 34, over de Prinsestraat.

TELEFOON 2535. DEN HAAG

Specialiteit in BEDDEN.

Groote keuze vanaf het beste tot het
eenvoudigste.

Magazijn gesloten van half een tot twee uur.

FRANSCH - DUI TSCH - ENGELS CH

Lager- en Middelbaar Onderwijs

verstreckt de

VEREENIGING VOOR CORR. ONDERWIJS

Goedgekeurd bij Kon. Besl. van 25-10-1912, No. 35.

Vraagt prosp. en proefn. Koninginneweg 177, A'DAM.

DE BLOOIS & JENTEN

186

Kantoor en Remise:

Hoefkade 556—564

hoek van Bassenstraat

'S-GRAVENHAGE

TELEFOON H. 9380

CONSERVEN - TIELEMAN & DROS

LEIDEN - HOLLAND.

Blikgroenten

Visch, Vleeschwaren
Soepen, Pickles, Jams

Leveranciers aan het Departement van Koloniën, Oorlog,
Marine en aan de voornaamste Stoomvaartlijnen.

artikel van Sajang Kané: De Gouverneur-Generaal te
Ambon.

Indisch Tijdschrift voor Spoor- en Tramwegwezen.

Uit den inhoud der Sept.-afl.: Beschouwingen over
den toestand van het Indische Spoor- en Tramweg-
personeel in de Tweede Kamer. (Adres aan den Minis-
ter van Koloniën). — Nogmaals de Babat-Djombang-
Stoomtram-Maatschappij, door S. A. Reitsma (slot van
de beschouwingen over het artikel van L. J. R. Geene
over deze maatschappij). — Eenige bladzijden Indische
Spoorwegpolitiek, door S. A. Reitsma (vervolg).

De Waterstaatsingenieur.

Hoofdzakelijke inhoud van jaargang 1919, afl. 8:
Ontslagweigeren en haar consequenties, door Jurist. —
Financieele beschouwingen (over het groote tekort op
de Indische Begroeting), door ir. M. A. van Oort. —
Klein assaineeringswerk, door J. J. G. E. Rückert
(verbetering van den gezondheidstoestand van Bata-
via). — De Technische Hoogeschool, door D. W.
Braat Jr.

Mededeelingen.

Van het Hoofdbestuur:

BUITENGEWONE ALGEMEENE VERGADE-
RING op Zaterdag 10 Januari 1920, om 2 uur n.m.
in het Hotel „Pays Bas”, Janskerkhof, te Utrecht.

Agenda:

- 1e. Notulen. (Zie K. W. 30 October 1919, no. 44).
- 2e. Instelling der Propaganda-commissie. (Zie
K. W. 20 November 1919, no. 47).
- 3e. Voorstel tot wijziging der Statuten. (Zie hier-
onder).
- 4e. Mededeeling betreffende het contract met de
uitgeefster van het Koloniaal Weekblad.
- 5e. Rondvraag.

De wd. Secretaris van het Hoofdbestuur,
A. J. GOOSZEN.

N.B. Na afloop van de vergadering zal deelgenom-
men kunnen worden aan een gemeenschappelijke
maaltijd in hetzelfde hotel à f 5.50 per persoon.

Men wordt verzocht voor de deelname van te voren
tijdig te berichten aan de Secretaresse der afdeling
Utrecht, mej. J. J. Lagers, Burgstraat 48, aldaar.

Aangeteekend wordt dat de vergadering toeganke-
lijk is voor alle leden der vereeniging „Oost en West”
in en buiten Utrecht, en dat zij, tijdig daarvan be-
richtende, aan den gemeenschappelijke maaltijd
kunnen deelnemen.

Voorstel tot wijziging van art. 5 en 13 der Statuten.

Oud artikel 5.

De Vereeniging bestaat uit: eere-leden, leden-begun-
stigers en leden, die allen dezelfde rechten hebben.

Tot eereleden kunnen door de algemeene vergadering
op voorstel van het hoofdbestuur of 10 leden, benoemd
worden zij, die zich bijzonder verdienstelijk jegens de
Vereeniging hebben gemaakt.

Leden-begunstigers zijn zij, die f 5.— of meer jaar-
lijksche contributie betalen of eene bijdrage geven van
minstens f 100.— ineens.

Leden zijn zij, die eene jaarlijksche contributie van
minstens f 2.50 betalen, met dien verstande, dat zij, die
reeds lid zijn op f 1.—, f 1.50 of f 2.— 's jaars, tot geen
hoogere contributie verplicht zijn ¹⁾.

Rechtspersoonlijkheid bezittende vereenigingen kun-
nen begunstigend lid of lid worden.

Alle leden ontvangen kosteloos, zoo het verschijnt,
het orgaan der vereeniging en hebben vrijen toegang,
met recht tot introductie, tot de lokalen der vereen-
iging, behoudens het bepaalde in de volgende alinea.

Alle leden hebben vrijen toegang tot tentoonstellin-
gen, lezingen en voordrachten der vereeniging, tenzij

G. J. R. VAN DER GAAG & ZON

GROENMARKT 27
TELEFOON No. 2512

DROGERIEN :: CHEMICALIËN
 DEPOT DER MEEST BEKENDE BINNEN-
 EN BUITENLANDSCHE SPÉCIALITÉS

door het hoofd- of afdelingsbestuur een voor de leden
verminderd entree is vastgesteld.

Leerlingen van inrichtingen van M.U.L.O., middel-
baar of gymnaasiaal onderwijs en van vakscholen, kun-
nen tegen betaling eener jaarlijksche contributie van
minder dan f 2.50, met een minimum van f 0.50, het
recht verkrijgen, de van de Vereeniging uitgaande
vergaderingen, lezingen, enz. bij te wonen. Zij hebben
geen stemrecht en ontvangen niet het orgaan der Ver-
eeniging. Op de contributie dezer jonge leden is het
bepaalde in art. 13 niet toepasselijk ¹⁾.

¹⁾ Jaarl. Alg. Verg. 11-7-14. Goedgekeurd bij Kon. Besl. van
3-10-14. No. 69.

De 1e alinea te doen luiden:

De vereeniging bestaat uit: eereleden, leden en be-
gunstigers.

De 3e alinea te vervangen door:

Leden zijn zij, die eene jaarlijksche contributie van
ten minste f 5.— betalen, met dien verstande, dat zij,
die thans minder betalen tot geen hoogere contributie
verplicht zijn, terwijl leden van studenten-afdeelingen,
als bedoeld in art. 10, kunnen blijven volstaan met eene
contributie van ten minste f 2.50 per lid en per jaar.

De 4e alinea te vervangen door:

Begunstigers zijn zij, die uit sympathie met het stre-
ven der vereeniging zich verbinden ten minste f 1.—
's jaars ter versterking van de kas bij te dragen.

De 5e alinea te doen luiden:

Rechtspersoonlijkheid bezittende vereenigingen kun-
nen lid of begunstiger worden.

In de laatste alinea het cijfer f 2.50 te vervangen
door f 5.—

Oud Art. 13.

De afdelingen storten jaarlijks en wel vóór ultimo
Februari, in de kas van het hoofdbestuur eene som,
welke voor iedere afdeling, berekend is op 40 pCt.
van de door haar in het laatst verstreken jaar in totaal
ontvangen contributies; met behoud echter van een
minimum, berekend naar den maatstaf van gemiddeld
f 0.75 voor iederen persoon, die op 1 Januari van het
lopende jaar lid eener afdeling was.

Als maatregel van overgang kan over 1915 volstaan
worden met eene bijdrage van 34 pCt.; over 1916, met
eene bijdrage van 33 pCt.; zullende dan eerst over
1917 het volle bedrag van 40 pCt. verschuldigd zijn;
echter telkens met inachtneming van het in de vorige
alinea gesteld voorbehoud.

Hieronder zijn niet begrepen de contributies van leden
begunstigers, die het lidmaatschap verkregen door een
bijdrage van minstens f 100 in eens te storten. Deze
bijdragen worden aan het hoofdbestuur ter kapitalisee-
ring afgedragen.

Van alle erfstellingen en van alle legaten en schen-
kingen boven f 100 aan eene afdeling gemaakt of
giften daaraan gedaan van minstens f 100 (waaronder
niet te verstaan de bijdragen van leden bedoeld in het
3e lid van dit artikel) moet aan de kas van het hoofd-
bestuur 25 pCt. worden afgestaan, tenzij dit in strijd
is met eene door den gever gemaakte bepaling. ²⁾

Het hoofdbestuur heeft het recht eene afdeling ge-
heel of gedeeltelijk te onthefven van de storting in
de 1e alinea bedoeld en zulks over het eerste jaar van
haar bestaan.

De financiële verplichting tegenover het hoofdbes-
tuur van buiten Nederland gevestigde afdelingen,
wordt over elk van die afdelingen afzonderlijk gere-
geld. Die regeling is onderworpen aan de goedkeuring
der algemeene vergadering.

²⁾ Jaarl. Alg. Verg. 9-7-10. Goedgekeurd bij Kon. Besluit van
15-3-10. No. 28.

Voorgestelde wijziging.

In de 1e alinea 40 pCt. te vervangen door 60 pCt.;
het slot der zinsnede te doen luiden: „behoudens dat
aan elke afdeling als minimum verzekerd blijve het
volgens de vroegere bepalingen haar op ultimo De-
cember 1919 toekomende, zoolang het getal leden der
afdeling niet daalt beneden het op gemelden datum
bestaand getal leden der afdeling. Bij daling beneden
dat getal wordt het aandeel der afdeling in de con-
tributie naar evenredigheid verminderd.

De 2e alinea moet, als verouderd, vervallen.

De 3e alinea te doen luiden: Onder vorenstaande be-
palingen zijn niet begrepen, giften in eens, schenkin-
gen, legaten, erfstellingen en dergelijke. Deze bijdra-
gen worden, wanneer daaraan door den gever of schen-
ker geen andere bijzondere voorwaarden verbonden
zijn, aan het hoofdbestuur afgedragen.

De 4e alinea kome naar aanleiding van het voren-
staande te vervallen.

Verhuizingen en Transporten.

BEHANGERIJ EN STOFFEERDERIJ

Groote, ruime, droge Bergplaatsen
ter bewaring van Inboedels.

GEBR. DIEBEN (Fa C. J. DIEBEN)

Stoomwasserij „Het Bonte Paard”.

Witte Singel 86 LEIDEN Interc. Tel. 1206

Eerste Electriche Bleek-Installatie.

De wasschen worden in Den Haag afgehaald en bezorgd.

Van het Informatie-bureau:
(Heulstraat 17, Den Haag).

Ingenieurs voor den waterstaat en 's lands burgerlijke openbare werken en voor de Staatsspoor- en tramwegen in Nederlandsch-Indië.

Voor den waterstaat en 's lands burgerlijke openbare werken en voor den dienst der Staatsspoor- en tramwegen in Nederlandsch-Indië worden gevraagd civielingenieurs, bij voorkeur met het Delftsch en anders met een daaraan gelijkwaardig buitenlandsch diploma.

De aanvangsbezoldiging van een ingenieur bij den waterstaat en 's lands burgerlijke openbare werken of bij den dienst der Staatsspoor- en tramwegen in Nederlandsch-Indië bedraagt / 350 's maands met twee jaarlijksche verhoogingen van / 50 's maands, een tweejaarlijksche verhooging van / 50 's maands en vijf driejaarlijksche verhoogingen van / 100 's maands, alzoo tot ten hoogste / 1000 's maands.

Het ligt in de bedoeling om — onder voorbehoud dat de belanghebbende in alle opzichten voor den hoofdingenieursrang geschikt wordt geacht — de bevordering tot dien rang, waaraan een bezoldiging van / 1000 's maands met twee driejaarlijksche verhoogingen onderscheidenlijk van / 200 en / 150 's maands verbonden is, te doen geschieden na 16 jaren werkelijken dienst als ingenieur, terwijl zij, die na zoodanigen diensttijd den rang van hoofdingenieur niet deelachtig worden, blijven doordienen als ingenieur op de boven aangegeven bezoldiging.

Voor hen, die reeds ingenieurspraktijk bezitten, kan de aanvangsbezoldiging al dadelijk verhoogd worden met zoovele periodieke verhoogingen als evenredig is aan het aantal jaren ingenieurspraktijk.

Ingenieurspraktijk in Europa zal voor 9/10 en die in de tropen in haar geheel medetellen; aanverwante praktijk in Europa zal voor 9/20 en aanverwante praktijk in de tropen voor de helft medetellen.

Aan de uitzending is verbonden:

a. overtocht voor landsrekening in de 1e klasse, e.g. ook voor het wettig gezin;

b. voor hen, die in het bezit zijn van het Delftsch diploma eene tegemoetkoming in de kosten voor uitrusting, ten bedrage van / 5500 (vijf duizend vijfhonderd gulden), onder welk bedrag eene extra premie van / 4000 (vier duizend gulden) is begrepen, en voor hen, die een buitenlandsch diploma bezitten, eene tegemoetkoming in de kosten voor uitrusting van / 1500 (een duizend vijfhonderd gulden);

c. indien de uit te zenden persoon gehuwd is, uitkeering van het bedrag van eene maand aanvangsbezoldiging, als tegemoetkoming in de door hem verschuldigde huwelijksbijdrage aan het weduwen- en weezenfonds voor burgerlijke ambtenaren in Nederl.-Indië;

d. eene voorloopige bezoldiging van / 200 of / 250 's maands, ingaande met den dag van inschepping naar Nederlandsch-Indië en voortdurende tot dien waarop de ambtsbezoldiging ingaat.

De ambtsbezoldiging gaat in Indië in met den eersten der maand volgende op die waarin de benoeming door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië zal hebben plaats gehad en de betrekking zal zijn aanvaard.

Zij, die voor plaatsing in aanmerking wenschen te komen, behooren zich te richten tot den Minister van Koloniën bij een gezegeld adres, hetwelk geadresseerd moet worden aan de 9de afdeling van het Departement van Koloniën en vergezeld moet zijn van:

a. hun diploma;

b. eene beschrijving van hunne opleiding en levensloop;

c. mogelijke bewijzen van praktische ervaring.

In het adres moet worden vermeld waar en wanneer de candidaat geboren is, of hij al dan niet gehuwd is en e.g. het aantal zijner kinderen.

Door een vanwege het Departement van Koloniën in te stellen geneeskundig onderzoek zal moeten blijken, dat de uit te zenden persoon lichamelijk geschikt is voor den Indischen dienst.

(Nederlandsche Staatscourant van 24 November 1919 No. 248).

Studiëtoelagen candidaat-Indische rechterlijke ambtenaren.

De Minister van Koloniën maakt bekend, dat het voornemen bestaat om dit jaar nogmaals een aantal studenten in de rechtswetenschap, die geslaagd zijn in het candidaatsexamen, bedoeld bij art. 2, § 2, sub A, van het Koninklijk besluit van 27 April 1877 (Staatsblad no. 87), zooals dat artikel laatstelijk is gewijzigd bij Koninklijk besluit van 24 Juli 1901 (Staatsblad no. 195), wier lichamelijke geschiktheid voor den dienst in Ne-

Instituut „VAN WIJNGAARDEN”
Neutrale School voor M.U.L.O Jongens en Meisjes.
2de Schuijftstraat 332 (Duinoord), Den Haag. 188

Afd. A (6 leerjaren) opleid. H.B.S., Lyceum en Gymnasium
Afd. B (3 leerjaren voor leerlingen boven 12 jaar). Opleiding voor verschillende examens.
Schoolgeld f 60.— tot f 100.— per jaar.

Kleine klassen, ruime lokalen, Centr. verwarming, Electr. verlichting.

derlandsch-Indië is gebleken en die genegen zijn zich voor dien dienst te verbinden, onder het genot van een studie-toelage te bestemmen om, na behoorlijk volbrachte studiën en na voldaan te hebben aan het faculteitsexamen of aan het Indologisch examen, onder scheidelijk bedoeld bij de artt. 24 en 24bis van het Koninklijk besluit van 27 April 1877 (Nederlandsch Staatsblad no. 87), zooals dit luidt ingevolge de artt. III en IV van het Koninklijk besluit van 23 Februari 1916 (Nederlandsch Staatsblad no. 79), ter beschikking van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië te worden gesteld, ten einde daar te lande te worden geplaatst in rechterlijke betrekkingen.

De toelage bedraagt / 1000 's jaars en kan gedurende 4 jaar worden genoten, welk tijdvak evenwel in bijzondere gevallen met ten hoogste één jaar kan worden verlengd.

Zij die voor eene bestemming voor den Indischen dienst als hierboven bedoeld in aanmerking wenschen te komen, zullen vóór 1 Januari 1920, onder overlegging van het diploma van het met goed gevolg afgelegd candidaatsexamen in de rechten, een gezegeld adres moeten richten aan den Minister van Koloniën, welk adres moet worden toegezonden aan den voorzitter der commissie tot voorbereiding van de aanwijzing van candidaat-Indische rechterlijke ambtenaren, prof. mr. dr. J. Oppenheim, Jan van Nassaustraat 87, Den Haag. Op aangeteekende stukken te vermelden „Bijkantoor Balistraat”.

In het adres zullen een of meer personen moeten worden opgegeven die bereid zijn omtrent gedrag en karakter van den adressant inlichtingen te verstrekken.

(Nederlandsche Staatscourant van 2 December 1919, no. 254).

Uitzending voor den Nederl.-Indischen Staatsdienst.

Voor de na te noemen betrekkingen bij 's lands dienst in Nederlandsch Oost-Indië, waarin moet worden voorzien door uitzending vanwege het Departement van Koloniën, bestaat thans gelegenheid tot mededinging:

Ambtenaar bij de rechterlijke macht (Doctoren in de rechtswetenschap, die geslaagd zijn in het examen bedoeld bij art. 141, 2de lid, der Hooger-onderwijswet).

Referendaris ter algemeene secretarie of bij de departementen van onderwijs en justitie.

Ambtenaar bij den bureaudienst (Doctoren in de rechtswetenschap).

1 leeraar in de plant- en dierkunde.

13 leeraren in de Nederlandsche taal.

2 leeraren in de aardrijkskunde.

4 leeraren in het Duitsch.

3 leeraren in het Fransch.

2 leeraren in het Engelsch.

8 leeraren in de wis- en natuurkunde.

5 leeraren in het teekenen.

1 leeraar in de geschiedenis.

2 leeraren in de Staatswetenschappen.

Leerares in de verloskunde aan de Ned.-Indische artsenschool te Soerabaja.

Gouvernements-arts bij den burgerlijken geneeskundigen dienst (voor vasten of tijdelijken dienst).

Tijdelijk gouvernements-arts bij den dienst der pestbestrijding.

Vrouwelijk gouvernements-arts bij den burgerlijken geneeskundigen dienst (schoolarts).

2 gouvernementsstandheekkundigen.

2 psychiaters bij het krankzinnigenwezen.

1 klinisch onderlegd arts ten behoeve der tuberculose-bestrijding.

Verpleegster 1ste klasse bij den burgerlijken geneeskundigen dienst.

Verpleegster bij het krankzinnigenwezen.

Verpleegster 1ste klasse voor de militaire hospitalen.

Veearts bij den burgerlijken veeartsenijkundigen dienst, en ervaren, gedemobiliseerde veeartsen.

Ingenieur voor de Landsgebouwen (Bouwkundig ingenieur).

Waterbouwkundig ingenieur voor waterkracht en electriciteit.

Electrotechnisch ingenieur voor waterkracht en electriciteit.

Werktuigkundig ingenieur voor het stoomwezen.

Bij den waterstaat en 's lands burgerlijke openbare werken: bouwkundig ingenieur, civiel-ingenieur, opzichter, tijdelijk opzichter voor de landsgebouwen.

Bouwkundig teekenaar voor het departement der burgerlijke openbare werken.

Opziener en onderopziener bij den dienst van het mijnwezen.

Instituut W. G. TAANMAN
INTERNAAT EXTERNAAT
de Perponcherstraat 105 de Perponcherstr. 101-103

Afd. A. Opleiding voor eindexamen H. B. S. 5-j. e. Inst., voor de Marine Milit. Academie, Cand. O.-J. ambtenaar.
Afd. B. Opleiding voor Staatsexamen A. en B.
Afd. C. Opleiding voor Cadettensch., Zeerwarsch., Middelb. Kol. Landbouwsch., Machinistensch., enz.
Afd. D. Lazer Onderwijs voor Leerl. van af 6 jaar. Opl. 1ste kl. Gymn. en H. B. S.

J. P. C. NICOLAI & ZOON
HOF-KLEEDERMAKERS
Kanaalstraat 2 Telef. H. 3146
's- GRAVENHAGE
Hof-, Rijks- en Gemeenteveranciers

TUINARCHITECTUUR
N.V. Clingendaalsche Kweekerij
CLINGENDAAL Den Haag
Eigen Kweekerij

BUNSCHOTEN & DE GOOIJER
HOFLEVERANCIERS
Oudegracht 118 w.z. · UTRECHT · Tel. Interc. 174
KLEEDERMAKERIJ.
Indische Uitrustingen.
Bereizen geheel Nederland.

Academie des Danses
GERARD J. v. D. MARK
Gediplomeerd Leeraar
BEESTENMARKT 102 TELEF. H. 4871
DENHAAG
Grootste Modernste eerste klas Inrichting in Nederland

Modemagazijnen
van Bommel
Prins Hendrikstraat 98-106
Opruiming
Dames Confectie

CHIRURGISCHE INSTRUMENTENFABRIEK
MARTIN LOTH
Westerstraat 14 UTRECHT (Holland)
SPECIALITEIT Complete installatie van Operatie-, Sterilisatie- en Verbandkamers, Instrumentenkisten voor schepen, Plantages en Mijnen
Export O. en W. Indië, Z.-Afrika - Catalog. op aanvraag

VOORHANDEN EEN GROOTE KEUZE:
Romans, Jongens- en Meisjesboeken, Prentenboeken.
Kantoor-, School-, Schrijf- en Teekenebehoefden.
spoedige levering van alle Studieboeken, Tijdschriften en Modeplaten.
Leesbibliotheek in 4 talen. Advertentie-Bureau.
BOEK- EN KANTOORBOEKHANDEL
E. VAN ANDEL. Weimarstraat 16a b.d. Suezkade
Telefoon 3213 DEN HAAG

Dans-Kunstonderwijs. Instituut Bazarstraat 1. 183

L. S.

Ik heb de eer U kennis te geven, dat alhier is gevestigd het Instituut ter bevordering der Lichamelijke opvoeding in de BAZARSTRAAT No. 1, telefoon —. waar o.m. **Moderne en Klassieke danskunst methodisch wordt onderwezen.**

Volgens rythm.-gymn.: leervorm wordt geoefend: a. Zuivere walsvormen — links en rechts. — b. rustiek Bostoneeren. — c. Stijfvolle menuettes — en — Gavottes als educatievormen. — en d. Americandanses in genietbare uitvoeringen.

Inschrijving voor het e.k. seizoen kan dagelijks plaats hebben, terwijl Uwe belangstelling en Uw vertrouwen ten hoogste zal worden gewaardeerd, door de Directie: JAC. OUDEGEEST, 1 Bazarstraat.

Instituut Bazarstraat 1. Prospectus op aanvraag.

WEIJNE & STERNFELD
DANS-INSTITUUT.
Koningin Emmakade 133, Telefoon 3348
'S-GRAVENHAGE. 58
Prospectus op aanvraag gratis verkrijgbaar.

FAMILIE-BIOSCOOP
PRINSESTRAAT. TEL. H. 7477-4523

Vanaf VRIJDAG
iederem middag:
De reis om de wereld in 80 dagen
van JULES VERNE,
iederem avond:
Het verloren Kind.
PATHÉ-KUNSTFILM.

Olympia Theater
Prins Hendrikplein 3 Tel. H. 9521

Passage-Bioscope
Telefoon H. 3731

Van 26 December 1919 tot 1 Januari 1920 een Buitengewoon Programma.
MESSTER FILM-COMPANY.

Wij brachten U reeds bijzondere Filmwerken van de beroemde Film-Diva
HENNY POORTEN.

Deze film kunnen wij U ten zeerste aanbevelen als een der mooiste films ooit van deze Actrice vertoond.

Dood voor de Wereld

Dramatische Schets in 5 Acten.
Olympia Theater: Bespreekt Uw plaatsen.
Passage Bioscope: Bezoekt de Matinée's.

JAVA-CHINA-JAPAN LIJN
Eigen kantoren der Maatschappij te AMSTERDAM, HONG-KONG, SOERABAJA, KOBE en SAN FRANCISCO.
Geregelde stoomvaartdiensten tusschen Nederlandsch Indië, China en Japan.

JAVA-PACIFIC LIJN 11
(Onder Directie der Java-China-Japan Lijn).
Maandelijksche dienst tusschen Ned.-Indië en San Francisco.

Opziener bij den dienst der Ombilijnlijnen.
Onderopziener bij de Poeloe-Laoetijnlijnen.
Adjunct-landmeter bij het kadaster.
Ingenieur bij het mijnwezen.
Bij den dienst der staatsspoorwegen: civiel-ingenieur, werktuigkundig ingenieur, ingenieur voor het signaalwezen.
Scheepsbouwkundig ingenieur, werktuigkundig teekenaar en werklieden bij het marine-etablissement te Soerabaja.
Een opziener over de smederij en een onderopziener over de draaijerij bij den artillerie-constructiewinkel te Soerabaja.
Een baassmid, tevens bankwerker, en een vakkundige voor de leerlooierij bij hetgevangeniswezen.
Bij den post-, telegraaf- en telefoondienst: electro-technisch ingenieur, electro-technisch ambtenaar 1ste kl., electro-technisch ambtenaar 2e kl., aspirant-electro-technisch ambtenaar, telefoonopzichter 1ste klasse, Instrumentmaker 1ste en 2de klasse, radio-technisch ambtenaar 2de klasse, aspirant-radio-technisch ambtenaar.
Onderwijzer bij het openbaar Europeesch lager onderwijs.
Adjunct Gouvernements-accountant.
Bij de algemeene politie: commissaris van politie 2de klasse, aspirant-commissaris van politie, politie-opziener 2de klasse, aspirant-politie-opziener.
3de-officieren en werktuigkundigen bij de Gouvernements-marine in Ned.-Indië.
Zij, die voor uitzending tot een dezer betrekkingen in Nederlandsch Oost-Indië in aanmerking wenschen te komen, kunnen zich tot het verkrijgen van inlichtingen wenden tot de 9de afdeling van het Ministerie van Koloniën.
(Nederlandsche Staatscourant van 1 December 1919, No. 253).

Begunstigers, Nieuwe Leden, Contributie-verhoogen en „Op Peil gebrachte contributies”.

Begunstigers.	per jaar.
Stoomvaart Maatschappij „Nederland”, Amsterdam	/ 100.—
Ned.-Indische Handelsbank, Amsterdam	100.—
Koninklijke West-Indische Maildienst, Amsterdam	100.—
Nieuwe Leden.	
Rubber Maatschappij „Zuid-Preanger”, Mid-delburg	10.—
J. J. Le Roy, den Haag	6.—
Ch. Asselbergs, Bergen op Zoom	5.—
Jhr. Roëll, Gouv. Kon. Mil. Academie Breda	5.—
J. Koning, Amsterdam	5.—
H. C. B. Berkhout, Breda	5.—
J. de Rooze, Utrecht	5.—
Mr. G. van Slooten, den Haag	5.—
A. Gravendijk, den Haag	5.—
P. A. H. Heldens, Brussel	5.—
M. van Welie, den Haag	5.—
F. H. A. M. Latour, den Haag	5.—
J. van der Ploeg, den Haag	5.—
J. J. van Lonkhuyzen, Den Haag	5.—
G. van der Stuyt, Scheveningen	5.—
G. van Delden, Deventer	5.—
A. Franssen Herderschee, den Haag	5.—
J. L. von Leschen, den Haag	5.—
J. Mahler, den Haag	5.—
G. A. Linckers, den Haag	5.—
W. Chr. Mulock Houwer, den Haag	5.—
M. H. E. Sachse, den Haag	5.—
F. H. M. Verbeek, den Haag	5.—
W. H. L. Vogel, den Haag	5.—
H. P. van Vuuren, den Haag	5.—
M. H. van Waveren, den Haag	5.—
H. W. C. van Bleijswijk, den Haag	5.—

Nede. l. Stoomvaart-Maatschappij „OCEAAN”
Directie: Prins Hendrikkade 145, AMSTERDAM

Holland-Nederlandsch-Indië
Vice-Versa

Agenten: MEYER & Co's SCHEEPVAART-MAATSCHAPPIJ AMSTERDAM—ROTTERDAM. 156

Koninklijke Paketvaart-Maatschappij.
Geregelde mail-, passagiers- en vrachtgoederendienst tusschen de havens in den Nederlandsch-Indischen Archipel, in verbinding met Singapore, Penang en Australië.
Uitvoerige dienstregelingen zijn verkrijgbaar bij de Directiën te Amsterdam en te Batavia. 212

P. J. de Graaf, den Haag	5.—
L. C. A. van de Kastele, Nijmegen	5.—
J. A. Lenshoek, den Haag	5.—
J. E. van der Meij, Utrecht	5.—
H. H. Schleurholt Boerma, Voorburg	5.—
Mr. A. van Soest, den Haag	5.—
S. E. Toens, Rotterdam	5.—
N. M. C. Vermey Mejan, den Haag	5.—
F. Vriens, den Haag	5.—
J. H. Schuurkamp, den Haag	5.—
F. H. Dessanagie, den Haag	5.—
H. Carpentier Alting, den Haag	5.—
J. Bosman, den Haag	5.—
J. J. Engelen, den Haag	5.—
W. C. Pruis, Breda	5.—
J. P. Brassier, Breda	5.—
A. J. Maas, den Haag	5.—
Mr. A. C. Mulder, Amsterdam	5.—
R. P. Hofland, den Haag	5.—
W. van den Bosch, den Haag	5.—
J. L. T. de Grave, den Haag	5.—
F. J. Th. van Keeken, Scheveningen	5.—
J. W. A. van Keeken, Scheveningen	5.—
F. A. Celosse, Rotterdam	5.—
H. L. Kock, den Haag	5.—
B. J. Warren, den Haag	5.—
Mej. W. S. M. de Gooyer, Utrecht	5.—
M. E. J. Coblijn, Paramaribo	5.—
Mej. Heytman, Utrecht	5.—
Mevr. Goedkoop, den Haag	5.—

Contributie-verhoogen.
F. Tombrink, den Haag op / 10.—

Op Peil gebrachte contributies.

J. B. van der Houven van Oordt, den Haag	5.—
Prof. Dr. J. H. F. Kohlbrugge, de Bilt	5.—
A. C. M. Vingerhoets, Deventer	5.—
L. Witte, Deventer	5.—
L. A. Bakhuis, den Haag	5.—
F. A. Enklaar van Guericke, den Haag	5.—
Dr. H. D. Benjamins, den Haag	5.—
Mr. J. H. Abendanon, den Haag	5.—
Prof. Mr. D. van Blom, Leiden	5.—
J. F. Croockewit, den Haag	5.—
Ed. Cuypers, Amsterdam	5.—
Mevr. E. van Deventer-Maas, den Haag	5.—
J. C. Hietink, den Haag	5.—
C. Lekkerkerker, Scheveningen	5.—
Mevr. A. Leijds-Kiewit de Jonge, Soerabaja	5.—
Dr. R. Leyds, Groningen	5.—
L. D. Petit Jr., Amsterdam	5.—
W. J. de Vries, den Haag	5.—
W. C. B. Wintgens, den Haag	5.—
L. E. Dom van Rombeek, den Haag	5.—
J. J. Gerretsen, Deventer	5.—
J. van Haften, den Haag	5.—
R. H. V. de Lannoy, den Haag	5.—
H. E. Muller, den Haag	5.—
J. Rosenveltdt, den Haag	5.—
M. Th. Spillenaar Bilgen, den Haag	5.—
H. C. Verniers van der Loeff, Nijmegen	5.—
F. B. Matrin, Nijmegen	5.—
Dr. R. F. J. Wijckerkeld Bisdom, den Haag	5.—
Ch. P. J. Blok, den Haag	5.—
A. T. H. M. van Wijk Werneke, den Haag	5.—
J. H. Faber, den Haag	5.—
H. G. C. Denis, den Haag	5.—
W. J. H. Schophuys, Wageningen	5.—

LEDEN of ABONNÉ's, die het Weekblad niet tijdig ontvangen, en hun, die VERHUIZEN, wordt verzocht hiervan bericht te zenden en het nummer van de adresstrook op te geven aan den Administrateur, Heulstraat 7, Den Haag, Tel. 4519.

Stoomvaart-Maatschappij „NEDERLAND”
AMSTERDAM. 197

PASSAGIERSDIENST
van Amsterdam via het Suezkanaal naar SABANG, BELAWAN-DELI, SINGAPORE, BATAVIA, SEMARANG en SOERABAJA.

Adverteeren doet verkoopen.

J. M. VAN KEMPEN & ZONEN

Kon. Ned. Fabrik van Gouden en Zilveren Werken.
VOORSCHOTEN.

FILIALEN te Weltevreden, Rijswijk 17; 198
s-Gravenhage, Plaats 2; Rotterdam, Hoofdsteed 26;
Utrecht, Choorstraat 32; Middelburg, Lange Delft 138.

VAN STRAALEN MONSIEUR & ERKELENS.
WIJNHANDEL

Hoofdkantoor: ROTTERDAM, Leuvehaven 34, Tel. 2456.
Bijkantoor: DEN HAAG, Lloydgebouw, 153
Piet Heinplein, Tel. 1587
1588
Bijkantoor: DEN HELDER,
Hoofdgracht 37, Tel. 83.

Vereeniging OOST en WEST.
HOOFDBESTUUR: Heulstraat 17, 's-GRAVENHAGE.

STUDIE-COMMISSIE. Jongelieden, welke bij aankomst in Nederland inlichtingen wenschen voor onderdak, enz., zelfs van boord afgehaald zouden willen worden, Ouders en Voogden, welke toezicht op hun in Nederland studeerende kinderen of pupillen wenschen, wendt U tot den gedeleerde der Studie-Commissie, den Heer J. C. HIEFINK, van der Heimstraat 76, 's-Gravenhage, Telefoon Scheveningen No. 1514.

INFORMATIE-BUREAU ten behoeve van personen, die een werkkring zoeken in Nederl. Oost- of West-Indië of daartoe hunne kinderen of pupillen willen opleiden, ook voorlichting verstreckende op elk gebied aan personen van Indië komende of aanraking met Indië zoekende, Secretaris de Heer J. L. VAN GENNEP, Heulstraat 17, 's-Gravenhage, Telef. Haag No. 4519, Bureau-uren 10—12 v.m. en 2.30—4 nam.

TEHUIS VOOR NEDERLANDSCH-INDISCHE BEDIENDEN, „Persinggahan”, van Boetselaerlaan 2, 's-Gravenhage, waar Inlanders een tijdelijk onderkomen en hulp en raad kunnen vinden. Indische bedienden, die met een familie naar Indië willen terugkeeren, een dienst zoeken of van dienstbetrekking willen veranderen, wenden zich tot den Directeur, den Heer F. DE MUNNIK, Telef. Scheveningen No. 248.

** Bij het INFORMATIE-BUREAU van de Vereeniging „Oost en West”, Heulstraat 17 en de Firma MARTINUS NIJHOFF, Lange Voorhout 9, Den Haag, zijn de navolgende werkjes verkrijgbaar:

- a. Onze Oost II. Iets over den Inlander en zijn Zieleleven, door T. J. BEZEMER.
Prijs: 1 exemplaar 5 cent, porto f 0.01 1/2;
- b. Onze West (Tweede druk) bestaande uit: I. De Kolonie Suriname, door FRED. OUDSCHANS DENTZ;
De Kolonie Curaçao, door Mr. B. DE GAAY FORTMAN.
Prijs per exemplaar f 0.50 en f 0.04 1/2 frankeerkosten.
- c. Staats- en partie. betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen; Werkring en Vooruitzichten.
- No. I. De Bestuursambtenaren in Nederl.-Indië. (2de, geheel omgewerkte druk met 8 foto's).
Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.04 1/2 frankeerkosten.
- No. II. De Geëmployeerde bij de Javasuiker-Industrie. (2de, verbeterde druk).
Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.03 frankeerkosten.
- No. III. De Rechterlijke Ambtenaar in Nederlandsch-Indië. (Tijdelijk uitverkocht)
- No. IV. De Ingenieur in Nederlandsch-Indië. (Tijdelijk uitverkocht).
- No. V. De Ambtenaar bij het Boschwezen in Nederlandsch-Indië.
Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.03 frankeerkosten.
- No. VI. De Ambtenaar bij het Onderwijs in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk).
Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 1/2 frankeerkosten.
- No. VII. De Vooruitzichten van den Nederlandschen arts in Nederlandsch-Indië.
Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 1/2 frankeerkosten.
- No. VIII. De Ambtenaar bij den dienst der in- en uitvoerrechten en accijnzen in N.-Indië.
Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.03 frankeerkosten.
- No. IX. De Ambtenaar bij de Gouvernements-Marine in Nederl.-Indië. (2de verb. druk).
Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.03 frankeerkosten.
- No. X. De Ambtenaar bij den Post-, Telegraaf- en Telefoon dienst in Nederlandsch-Indië.
Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 1/2 frankeerkosten.
- No. XI. De Geëmployeerde bij de Rubber-(caoutchouc) cultuur en bij eenige Bergcultures in Nederl.-Indië.
Prijs: f 0.40 per exemplaar en f 0.03 frankeerkosten.

N.B. Beleed verzoek bij bestelling het kostende vooraf per postwissel toe te zenden aan het Informatie-Bureau, Heulstraat 17, te 's-Gravenhage.

Afdeeling 'S-GRAVENHAGE.

Aan het Bureau Laan van Meerderveort 187, zijn van 10—12 en van 2—4 uur (uitgezonderd Zaterdagmiddags) inlichtingen te bekomen omtrent de volgende personen die werk zoeken voor:

Muziek- en Zanglessen.	Lessen in Machineschrijven en Stenografie.
Tekken- en Schilderlessen.	Dame als Hoofd — of hulp in de huishouding.
Lessen in moderne talen.	Kinderjuffrouw in Indië.
Fransche-, Duitsche-, Engelsche- en Italiaansche Conversatielessen.	Indische massage en manicure, uitsluitend voor Dames en kinderen.
Opleiding admmissie examen H. B. S. en Gymnasium.	Zweedsche gymnastiek, Heilgymnastiek, enz., uitsluitend voor Dames en Kinderen.
Typ- en Vertaalwerk.	

Deze inlichtingen zijn ook te verkrijgen op schriftelijke aanvraag bij den Secretaris der Commissie voor werkzoekenden, den heer J. A. SOETENS, Buys Ballotstraat 15.
Aan bovengenoemd adres zijn ook inlichtingen te bekomen omtrent Families, die zich belasten met de opvoeding van kinderen, omtrent hotels, pensions, inrichting, medische hulp, onderwijs, enz.

VE van Leden der Vereeniging „Oost en West”, die zich beschikbaar stellen voor het geven van privatlessen in Indische talen, Staats- en Strafrecht.

- H. J. G. WALBEEHM, Hooge Rijndijk 55, Leiden. — Javaansch. — Maleisch.
Mr. E. RIJKE, Witte Singel 46, Leiden. — Staatsinstellingen van Ned. O. en W.-Indië. — N.-I. Strafrecht. — N.-I. Strafvordering. — Madoereesch. — Javaansch. — Maleisch.
S. TAGOR, Inl. Veearts, Korte Jansstr. 19, Utrecht. — Maleisch. — Battaksch.
P. DE HAAN, Gep. N.-I. Onderwijzer, Leeraar Handelsschool, Valkenboschkade 518, Den Haag. — Maleisch. — Land- en Volkenkunde.
J. J. F. SCHREUEL, Gepens.-Assist.-Res., van Imhoffstr. 25, Den Haag. — Maleische taal- en letterk.
B. TH. BRONDGEEST, Heerenweg 199, Haarlem. — De Islam en zijn beteekenis voor Indië. — Arabisch. — Maleisch. — Javaansch.
A. H. JANSEN, Hamerstraat 25, Bussum. — Maleisch (grammatica, correspondentie, spreken); geeft les te: Bussum, Naarden, Weesp, Amsterdam, Hilversum, Baarn, Laren en 's-Graveland.
Mr. F. C. L. MELJER, Hoogeweg 56, Zantvoort. — N.-I. Strafrecht. — N.-I. Strafvorder. — Alg. Ind. vraagstuk.
LEDEN, die in deze opgave opgenomen wenschen te worden, kunnen zich opgeven aan den Secretaris der Vereeniging, Heulstraat 17, 's-Gravenhage.

N.V. Algem. Nederlandsch en Indisch Touristenbureau
's-Gravenhage „KOSMOS” Weltevreden-
Kettingstraat 1 Rijswijk

Vraagt inlichtingen omtrent onze reizen naar de slagvelden en onze gezelschapsreizen van Genua en Marseille naar Holland. 118

HOFLEVERANCIERS.

Wed. H. RAHDER & ZOON
Wijnhandelaren

Filiaal: 's-Gravenhage
Hoofdkantoor: Amsterdam
Filiaal: Arnhem
Filiaal: Gorinchem
Heemskerckstr. 1a Binnenkant 25 N. Plein 15 O. Vischmarkt
Tel. H. 3493. Intere. Tel. 389. Tel. 290. Tel. 61.

Prijscouranten worden op aanvraag gaarne toegezonden.

Voor Export speciale conditiën.

WANNEER GIJ

Dames- of Heeren-Kleding wilt laten Oppersen, Repareeren, Keeren, Moderniseeren, Vermaken, opnieuw Voeren, onzichtbaar Stoppen, kortom wat gij maar wilt, ga dan naar

Kleermakerij „UNICUM”

Anna Paulownastraat 30a, Tel. 4947
DEN HAAG

De prijs wordt steeds VOORUIT bepaald.

**VLEUGELS, PIANO'S
KUNSTSPELPIANO'S
— ORGELS —**

REPARATIE - STEMMEN - RUILEN

Speciale Inrichting voor het gereedmaken voor de TROPEN

GOOSEN & SWAGERMAN
DEN HAAG
BOEKHORSTSTRAAT 149 - TEL. H 2051

Brengt een bezoek aan „Boeatan”, Magazijnen van Ind. Kunstnijverheid.

Leverancier van H. M. de Koningin.

Maison de Bonneterie

Leverancier van H. M. de Koningin.

DEN HAAG, Buitenhof-Groenmarkt.

AMSTERDAM, Kalverstraat-Rokin

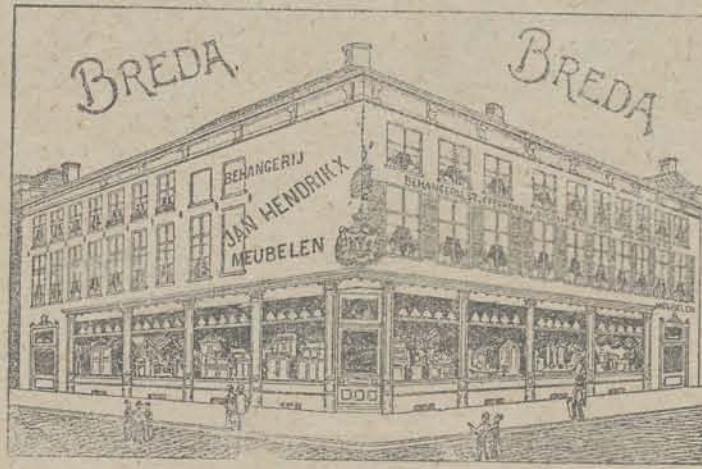
Grootst gesorteerde Magazijnen van Elegante Dames- en Kinderconfectie.

MAGAZIJN VAN

Heerenhoeden en Pelterijen,

EDUARD PELGER,

Prinsestraat 35 - Den Haag,
Telefoon No. 3902.

BOSCHSTRAAT 1.

Mantel en Costumemagazijnen

Maison H. SIMONS
Heulstraat 13 Telefoon 2005
Noordeinde 17a ... Telefoon 6537

... Mantels, Mantelcostumas, Taillecostumes ...
Avondtoiletten, Blouses, Costumerokken, Peignoirs
Steeds ruime sortering, prima coupe en kwaliteiten

Weder voorradig:

Sanatogen, Haematogen, Ovomaltine
Sloan's liminent, Regulijn, Elliman's
embrocation, enz.

RECEPTEN TEGEN BILLIJK TARIEF

VALKENBOSCH APOTHEEK
Valkenboschlaan 50 - DEN HAAG - Telefoon 7384

Piano's, Orgels, Vleugels, Auto-piano's.

PIANO's in huur f 6.— per maand,
desgewenscht in huurkoop, bij

L. C. JACOBI, vh. Chef Firma J. F. CUYPERS,
Regentesselaan 123, bij Reg.pl. 49 SOERABAIJA.
Tel. H. 1403, 's-GRAVENHAGE.
STEMMEN - VERHUREN - REPAREREEN

Kon. Eindhovensche Stoom- & Handweverij
VAN DIJK & Co. EINDHOVEN EN BRUSSEL

Leveranciers van H. M. Koningin Wilhelmina - van H. M. de Koningin-Moeder en
van H. M. de Koningin van Rumanie; eertijds van H. M. Koningin Sophia.

OPGERICHT 2 AUG. 1853.

Hotel-Linnen en Tafelgoed met en zonder naar
UITZETTEN, INDISCHE UITRUSTINGEN
LUIERMANDEN.

Oudste en Soliedste Adres

Opgericht Ao 1781

HAAGSCHE MANUFACTUURHANDEL

voorheen VAN HOUTEN & Co
Grote Markt 4, DEN HAAG, Tel. 1974, Laan 2-4

- Manufacturen
- Witte Goederen
- Karpetten
- Loopers
- Ledikanten
- Bedden
- Dekens
- Matrassen
- Vitrages
- Gordijnen

Groote sortering
Slaapkamer - Ameublementen

A. SCHRÖDER & Co.
Groenmarkt.

Wintergoederen
op elk gebied
Groote keuze. Matige prijzen.

Instituut LAURILLARD

OPLEIDING voor verschillende examens en ambten, zooals Staatsinrichting M. O., Staathuishoudk. M. O., Gemeente-administratie, Boekhouden. De opleid. geschiedt ook schriftelijk in Nederland en Koloniën met zeer goede resultaten. Prospectus en lijsten met namen en adressen van vierhonderd en vijftig geslaagden worden op aanvraag gratis toegezonden door Mr. Dr. L. J. M. LAURILLARD.

Oranjeplein 102 - Den Haag
Telefoon 6225

C. HOYNG
SPUISTRAAT 20-22 DEN HAAG
AMSTERDAM - UTRECHT

Kristal - Porselein

VAZEN, BLOEMPOTTEN, ZUILEN MET POTTEN, KLOKSTELLEN, ENZ. ENZ., uit de Plateelbakkerij „Zuid Holland” te Gouda.

MAIL- en HUTKOFFERS in alle afmetingen.
Garantie voor gave overkomst.

F^a G. J. Hilbrink
Heeren- en Dames-Kleermakers.
Bontwerkers.
's-Gravenhage

Daendelsstraat 8. Tel. N. 6
Lid der N.V. Vereenigde Nederl. Kleermakerij

Mooie collectie Bontstellen
Seal Bisam Mantels

P. B. VAN MOORSEL & Co

Kerkplein 11-12, naast het Hoofdpostkantoor.
Torenstraat 5-6 - Telefoon 2898 - Den Haag

Goedkoopst adres voor het geheel of ged. installeren van woningen.

Holland-Canada Hypotheekbank
Directie: Mr. J. D. P. TEN BOSCH te Den Haag en J. G. COSTER te Winnipeg.

5 pCt. Pandbrieven tegen beurskoers.
Uitstaand bedrag Pandbrieven ongeveer f 22.000.000.

Drukkerij ten Hagen levert tegen billijken prijs drukwerk, dat aan bijzondere eischen voldoet.